NATIONAL LIBRARY OF CANADA
Collection Development Branch
395 Wellington Str. Order sect.
Ottawa, Ont.
K1A 0N4

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada ® Tel. 466-0951
Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööpl, kl. 9 h.-5 p.l., esmaspl ja neljap. kl. 9 h.-8 õ. Laup. kl. 9 h.-1 p.l.
Tellimishinnad: Kanadas: 1 a. $24.00, 6 k. $13.00, 3 k. $8.50. USA-sse: 1 a. $26.00, 6 k. 14.00, 3 k. 9.00. Ülemeremaadesse: 1 a. $30.00, 6 k. $16.00, 3. k. $10.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $14.50, 6 k. $7.25. Kiri ja lennupostilisa USA-sse 1 a. $16.50, 6 k. $8.25. Lennupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $23.50, 6 k. $11.75.
Üksiknumber —50¢.
Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul: esiküljel $3.75, tekstis $3.50, kuulutuste küljel $3.25.

National Library
Bibliothèque Nationale
JUIL JULY 16 19
PAPER

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

„OUR LIFE" — „MEIE ELU" — Estonian Weekly. Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada. M4K 2R6 ® Tel. 466-0951

— ★ —

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum.
Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J., USA. Tel. (201) 262-0773

— ★ —

„MEIE ELU" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas.
Asut. A. Weileri algatusel 1950.

Nr. 27 (1534) 1979 — NELJAPÄEVAL, 5. JUULIL — THURSDAY, JULY 5 — XXX aastakäik

ÕNNESTUNUD SUVEHARJAPIDU — VAATAMATA VIHMALE

Laupäeval, 30. juunil tähistas Seedrioru kahekümneneljandat „Suviharja", mis õnnestus üle ootuste hästi. Vaatamata halba kuulutavale ilmateatele oli pidustustel üle 1400 pääsme ostnud külastaja ja kui neile lisada vähemalt 400 rahvatantsijat, lauljat, tegelast ja korraldajat, oli peoliste arv vähemalt 1800.

Kavas oli ette nähtud kl. 5 õ. pidulik aktus ja Võidutule süütamine Mälestussamba väljakul, kl. 9.30 „Jaanikule" — Seedrioru vabaõhuteatris, kl. 11.30 tants — vabaõhu tantsuväljakul ja kl. 12 mälestussamba esisel „Mõttelennul kodumaale".

Kava algas vähese hilinemisega tegelaste rongkäigu saabumisega kahe akordeoni marsihelide saatel. Harry Pärkma tervitas kõiki külalisi ja tegelasi, soovides head peotuju. Ingliskeelse avasõna ütles Katrin Kopvillem, millele järnges „O Canada" ja „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm".

Vahepeal oli peahoonepoolne taevalaotus muutunud ähvardavalt tumedaks ja kuuldus isegi kauget kõuemürinat. Kui õpetaja A. Taul algas vaimulikku talitust lauluga „Mu süda olgu rõõmus nüüd ...", hakkasid langema esimesed vihmapiisad. Peolised, kes polnud kaasa võtnud vihmamantlit või vihmavarju, püüdsid leida varju puude all, kui paljud trotsisid ilma ja jäid oma istekohtadele. Õpetajat püüdis varjata vihma eest H. Pärkma oma vihmavarjuga. Vaimulik talitus lõppes lühikese palvusega.

T. E. Meeskoori kahe generatsiooni esindajad, N. Valge ja H. Paara, kannavad rongkäigus pärga, et asetada mälestussamba jalale Eesti vabaduse eest võitlemisel langenute mälestamisel. Järgnevad „Jaanikule" lavastajad Härnald Toomsalu ja Toomas Metsala; nendele järgnevad rahvatantsu rühmad: „Tuulik" — Albani E.E.R., „Vanaranna" — Baltimore E.R.R. jne.
Foto — O. Haamer

Teemal „Mälestussammas 20 aastat" kõneles Valter Tera. Ta tuletas meelde neid, kes algatasid julge mõtte mälestussamba ehitamiseks, mis V. Hubeli kavandi järgi ehitati ja 4. juulil 1959. a. avati. Pisut võõrastavana tundus paljudele kõneleja poolt vana kirja ettelugemine, mis esile tõi kunagisi lahkhelisid.

Manalasse varisenud Sihtasutus Seedrioru juhatuse liikmeid mälestati leinaseisakuga ja mälestussamba jalale asetasid lapsed lillekimbu.

Eesti vabaduse eest langenute mälestamisel deklameeris Vivian Haljaste „Mälestus ja tõotus" ja Toronto Eesti Meeskoor Harry Toi juhatusel laulis A. Topmani „Requiem". Mälestussamba jalale asetasid lilled sihtasutus Seedrioru esindajad E. [illegible]ndat, Kink ja R. Valdov ning Hamiltoni E. Võitlejate Ühingu, Eesti Rahvatantsijate ja T. E. Meeskoori esindajate poolt asetati pärjad.

Aupeakonsul I. Heinsoo, süüdates Võidutule,
ütles, et näidaku ka see Võidutuli Eesti rahva vankumatut võitlusindu ja kustumata püüdlust vabaduse järele.

Kavas ettenähtud H. Oja aktusekõne jäeti õhtuse kava raamidesse.

Toronto Eesti Meeskoor, olles seisnud laululaval vihmale vaatamata, otsustas ilma veelgi trotsida ja jätkata eeskava, lauldes K. Türnpu — „Mu armas isamaa", R. Toi — „Kui tume", T. Vettiku — „See oli siis", J. Simmi — „Mulgimaale" ja H. Känd'i — „Kaugel". Ettekanne võeti vastu kuulajate poolt kauakestva aplausiga, koorijuhile, Harry Toile annetati lilli. Lisapalana esitas koor M. Härma — „Meeste laul".

Pärast aktuse lõppsõna Ferdinand Kogerilt, valguti laiali, et kuivatada läbimärgi riideid, kinnitada keha, kohata sõpru ja tuttavaid, et hiljem jälle koguneda vabaõhuteatrisse „Jaanikule" ja kuulata aktusekõnet.

Aktusekõnes H. Oja tähendas, et on raske jääda võõra kultuuri keskel truuks oma kultuurile. Veel raskem on aga see meie kodumaal, sellepärast ei tuleks allahinnata meie kodumaa noorte püüdeid omakultuuri viljelemisel. Pideks ja sideks võõrsil võitlevate ja kodumaa noorte vahel on meie eesti keel.

„Mõttelennul kodumaale" põimiku esitas mälestussamba juures Ivar Rammo, millele järgnes „Su üle Jumal valvaku ...".

Tantsuhimulisi ootas vabaõhu tantsuväljakul Georg Iltali orkester ja varsti kippus tantsupõrand jääma kitsaks. Väsimata keerutati tantsu tublisti üle keskööd tundide.

„Suvihari 1979" vaimuliku talituse pidas õpetaja A. Taul. Teda püüdis kaitsta vihma eest H. Pärkma vihmavarjuga. Paremal — T. E. Meeskoori esimees H. Paara andis üle Sihtasutus Seedrioru juhatuse esimehele Ferdinand Koger'ile, vastava üriku ja teatas, et T. E. Meeskoor oma peakoosolekul valis Sihtasutus Seedrioru Suvekodu oma sõprusliikmeks.
Foto — O. Haamer

RAHVATANTSUD LOODUSLIKUL LAVAL

Seedrioru ilusal looduslikul laval võisime näha eesti rahvarõivaste ülematut ilu ja sobivust suvise loodusega. Võisime näha esivanemate ilumeelt, mis põlvest põlve pärandatud ja aus hoitud pidupäevadeks. Haljal aasal suurte roheliste puude tagapõhjal laulis, tantsis 200 eesti noort, tantsis soojaks kõikide südamed „Jaanikul".

Vaatamata pilves ilmale oli juba reede õhtuks Seedriorule kogunenud suur rahvatantsijate ja nende sõprade pere. Noored olid kaasa toonud telgid. Väikeste lõkete juures, vaatamata piserdavale vihmale, veedeti öö lauldes ja mängides. Valmistati ette Põhja-Ameerika rahvatantsu päevaks. Ilmastiku olude tõttu jäid ära reedeõhtused proovid.

Laupäeva hommikuks olid kohal rahvatantsurühmad: Albani E.R.R. „Tuulik", Baltimore E.R.R. „Vanaranna", Bostoni Eesti Seltsi Rahvatantsijad, Columbus (Ohio) E.R.R. „Tarvastu", Connecticuti Eesti Rahvatansijad, Lakewoodi Eesti Rahvatantsijad, Hamiltoni „Kandali", Toronto E.R.R. „Kungla" suur pere.

Rahvakunsti põimik „Jaanikule" oli koostatud Toomas Metsala ja Härnald Toomsalu poolt. Kandlel saatis Hanno Bohl, flöödil Leelo Valdsaar, akordeonil Vally ja Villem Rahe Columbusest ja Johannes Ester Hamiltonist. Suurepäraselt sobis Jaanikule „Jaaniku" ansambeli esinemine lauludega tantsude vahel või saatel. Ansamblis laulsid Ilo Katrin Maimets, Kaarin Maimets, Silvia Siitam ja Leena Tiisman.

„Jaanikule" teemaks oli Jaanipäeva Pühitsemine kodumaal.

Tuli süüdati perekonna ringis, hiljem siirduti suurele Jaanipeole, mis kujunes nooruse suurpeoks suve ajal. Esimeses osas tantsis Toronto 1. ja 3. rühm, teises osas 2. rühm. Suurel peol tantsis 11 rühma 200 tantsijaga. Tantsiti 21 tantsu, mis tundus uskumata saavutusena vihmase ilma tõttu ettevalmistuste ajal. Öeldakse, et julgus on pool võitu ja julgusega alati rahvatantsu põimikut. Taevataat oli lõpetanud vihma kui tantsijad lauluga murule saabusid. Ainult pikk rohi mäeküljel oli märg kelledele pinke ja toole ei jatkunud.

Tantsude valik oli sobiv jaaniõhtule rohelisel murul. Meeldivalt kanti ette vöötants, katrell, Siiri polka, Vändra polka, seltskondlike tantsude põimik ja õhtu kõrgpunktiks kujunes traditsiooniline „Tuljak" mida suur pealtvaatajate hulk soovis korrata, kuid kahjuks need hüüded ja soovid ei kõlanud tantsijateni. „Jaanikute" laulude valik oli väga sobiv jaanitulele. Muusikaline saade kandlel, flöödil ja akordeonil oli hea vaatamata helisüsteemi viperustele. Sedagi Seedrioru üritust, Põhja-Ameerika Rahvatantsijate päeva, võib õnnestunuks lugeda ning Toomas Metsala oli lilled ja maali auga ära teeninud.

Kui vihm segas aktust, siis „Jaaniku" trükitud kavade ja teadustaja puudumine varjutas seda ilusat suurüritust.

★

Iga-aastaste Seedrioru pidustuste juurde kuulub eeskujulikult korraldatud toitlustamine. Peahoone oli restoraniks muudetud ja külalisi käis palju. Köök algas ettevalmistustega reedel, töötas pika päeva laupäeval (18 tundi) ja pühapäeval. Alles esmaspäeval suleti köögi uksed ja perenaised abilistega võisid koju minna puhkama. 1800 pidulise toitlustamine ei ole väike töö vabatahtlikus korras. Selle nähtamatu töölõiste hulga moodustasid Maks Pertensi ja Kalju Varangu juhtimisel M. Mälberg, O. Saar, O. Paluveer, E. Tutsu, P. Aarlaht, M. Schäer, E. Kimsto, E. Kalm, V. Jõgi, I. Jõgi, H. Sepp, S. Voorand, S. Pertens, L. Varangu, S. Varangu, P. L. Varangu, E. Pertens, Armilda ja Aida Tammer. Meestest olid abiks: A. Bohl, E. Tutsu, A. Kallip ja hr. Mälberg.

elna

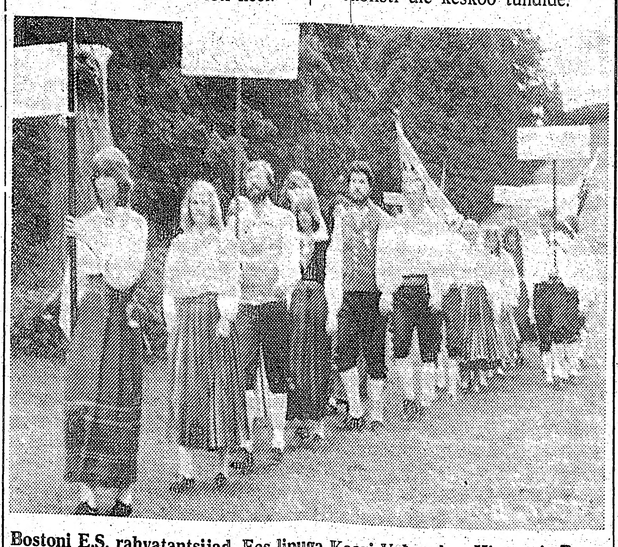

Bostoni E.S. rahvatantsijad. Ees lipuga Kaari Valge, Ann Hinnov ja Paavo Sepki grupi nimesildiga.
Foto — O. Haamer

Baptistide juubelikonverents algas

Juba kolmandat korda viimase kümne aasta jooksul on Toronto kohaks suursündmusele meie kirikliku elus, eesti baptistide ülemaailmsele juubelikonverentsile. Seekordse konverentsiga, mis kestab 30. juunist kuni 8. juulini, tähistatakse kolme tähtpäeva — Läänemaa ärkamise 100-ndat, eesti baptismi 95-dat ja Toronto koguduse 30-ndat aastapäeva. Konverentsi motoks on seekord „Austus koguduses" (Ef. 3:21) ning koguduse pastor ja helilooja Kaljo Raid oli taas loonud ilusa ja ülendava konverentsi hümni Ella Pumberi sõnadele, mis tuli esiettekandele esimese pühapäeva hommikusel jumalateenistusel.

Nagu kaks eelmist konverentsi 1969. ja 1974. aastatel tõi ka seekordne kohale osavõtjaid kõikidest maailma nurkadest, nii lähedalt kui ka üsna kaugelt. Neid saabus juba paar päeva enne konverentsi ja viimased jõudsid siia selle nädala keskel. Suurimad grupid külalistest andsid Vancouver (44) ja USA paljudest kohtadest. Üksikute usukaaslastega olid esindatud Eesti, Rootsi, Inglismaa, Hispaania, Austraalia ja Argentiina. Väliskülaliste arvu võis hinnata umbes sajale. Kõige vanemaks nende hulgas oli 87-aastane Helene Vanaselja, eesti baptismi suurmehe Karl Kaupsi õde. H. Vanaselja on üks neist, kes asutas New Yorgi, kui esimese välis-eesti baptisti koguduse, mis eeloleval sügisel tähistab oma 60. sünnipäeva.

Konverents jätkus sel nädalal tihedа kavaga, mida täitsid loengud, palvused, mitmesuguse ilmega jumalateenistused ning väljasõidud.

Lõpupunkti paneb pühapäeval, 8. juulil kell 5 p.l. toimuv kontsert-jumalateenistus ja sellele järgnev lalikumis-koosviibimine.

E. R.

Ligi 1000 Läänеranniku Eesti Päevadel

LOS ANGELES („Meie Elu" kaastööliselt) — Pühapäeval, 1. juulil õvati siin pidulikult XIV Läänеranniku Eesti Päevad mis sisutiheda kavaga kestavad nädala lõpuni. Osavõtjaid üritustest arvestatakse 800—1000, neist paljud tulnud kaugemalt. Kanadast oli pidustuste alguseks saabunud 18 külalist. Korraldajate arvates osavõtjate arvu vähendas teatud määral bensiinikriis. Ilm oli päikesepaisteline, kuid jahe.

Pidulik avamine toimus umbes pooletuhande külalise osavõtul. Kõnelesid USA Kongressi liige ja eestlaste sõber Robert K. Dorman ja Eesti Rahvuskomitee esimees J. Simonson. Juba varem heisati Los Angelese raekoja ees sinimust-valge ja linnapea ning linnanõukogu avaldasid omad resolutsioonid. Ilmar Külveti näidendi „Suletud aken" kaks etendust olid publikurohked. Avati ka kunstinäitus ja toimusid esimesed sportlikud üritused.

Alfred J. Anderson surnud

Laupäeval, 30. juunil suri Ühendriikides Fort Lee's, N.J., pikaajalise haiguse tagajärjel endine kauaaegne Ülemaailmse Eesti Kesknõukogu esimees Alfred J. Anderson. A. J. Anderson haigestus möödunud aasta hilissügisel ja esialgsele haigestumisele lisandusid mitmed komplikatsioonid, mis viisid ta korduvalt haiglasse. Möödunud nädalal toodi ta haiglast koju, kus ta suri südame nõrkusest.

A. J. Anderson oli sündinud 22. novembril 1901 Vana-Suislepas Viljandimaal. Ta oli kauaaegselt Ülemaailmse Eesti Kesknõukogu esimeheks, kuuludes Ü. E. Kesknõukogusse Rootsi Eestlaste Esinduse esindajana. Ka oli ta kauaaegne USA Eesti Abistamiskomitee eksekutiivsekretär ja Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides esinduskogu liige. A. J. Andersoni matusetalitus on laupäeval, 7. juulil New Yorgi Eesti Pauluse koguduse kirikus, kus matusetalituse peab praost A. Hinno.

Atendaat kindral A. Haigile ebaõnnestus

Oma kohalt lahkuva NATO sõjajõudude ülemjuhatajale, USA armee kindral Aleksander Haigi auto all lõhkes tugev maamiin. Auto sai vigastada, kuid kindral pääses vigastusteta. Vigastada said kolm kindrali julgeolekumeest, kes sõitsid teises autos kindrali auto taga. See toimus Belgias Brüsseli lähidal, kui kindral oli teel NATO peakorteri.

ESTO '80 — PÕHJAKOTKA '80

Informatsiooni- ja selgituskoosolek

toimub Toronto Eesti Majas
kolmapäeval, 11. juulil 1979. a. kell 7:30 õ.

Kavas: MAJUTUSKÜSIMUSED, RINGREISID, ÜHISLENNUD

TERETULEMAST KÕIGILE, kes kavatsevad osa võtta ESTO '80 pidustustest ja noorte maailmalaagrist.

Põhjakotka '80
Lennutoimkond

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS, 883 Broadview Ave.
pühapäeval, 8. juulil kell 17.00

KOLMANDA JUUBELIKONVERENTSI LÕPUKONTSERT

Osalevad: ühiskoor ja noortekoor dr J. TALLI, M. DUESBERGI, Ch. KIPPERI juhatusel.

Solistid: H. KIRVES, A. KAUPS ja K. RAID.

Kõne: E. TOOMPUU

UUTE ÕLIHINDADE VALGUSES

Araablaste õlikartell OPEC dikteerib tehniliselt eesrindlikule maailmale järjest kerkivad õlihinnad ja määrab sellega ka tehniliste maade inflatsiooni käigu. Ainult sellepärast, et neil on endiselt rikkalikult õli ja tööstusmaad on jooksnud energiakriisi.

Genfis koos istunud OPEC'i maad määrasid maksimaalseks õlihinnaks $23.50 vaat, ainult Saudi-Araabia tõstis 18 dollarile vaat. Koheselt teatas Kanada peaminister Joe Clark, et ka Kanada tõstab omatoodangu hinna 18.— dollarile, mis tähendab 39 cendi lisandumist bensiinitarbijaile jaemüügil. See oleks Kanada bensiinihindade tõus umbes 38 protsenti. Kuid hinnatõus ei haara ainult autobensiine, vaid ka õlisid tööstuslikuks otstarbeks ja kütteks.

Kuna autod, lennukid, laevad, tööstused jooksevad õlil ja kodud köetakse samuti õliga, siis tähendab see kiiret inflatsioonilist tõusu, mida ei pidurda keegi. Paratamatud kõrgemad palgad, toit- ja tarbeainete hinnad, riietus ning isegi turism saab uue dollarimahu, kuigi palgasaaja palgad ja pensionid ei jõua kunagi sellele järele.

Kerkivad kinnisvaramaksud kodudelt, suvilatelt, farmidelt, tööstustelt jne. jne. sunnivad tavalist inimest, säästsummade omanikke ja eriti pensionäre vaatama murelikult tulevikku, sest see milleks kunagi kogutud, haihtub õhku ja kõik ainult araabia õlisheikide ahnuse pärast. Ükski erakond ega ükski valitsus ei ole suvatsenud kavasid teha selle kategooria inimeste eluvõimaluste eest hea seista. Seda ainult selle pärast, et nad on oma toodangu lõpetanud ja ei mängi elulist osa uues ühiskonnas. Kuid see on eluliselt vale, sest kaüüd produktsioonis olev generatsioon jõuab peagi sama olukorra ette, kui ta juba nüüd häält ei tõsta.

Vähe on sellest, et üksikud pahandavad: miks ei asetada araabia maid samasuguse olukorra ette, sest araablased ostavad tööstusmaadest masinaid, sisseseadeid, teravilja ja eriti relvi. Asetatagu üksmeelselt ja viibimata araablased samasuguste hinnatõusude ette, nagu reflekteerivad õlihindade tõusud. Kasseeritagu koheselt tagasi ekspordilt araabia maadele õli eest makstud dollarid ja veelgi rohkem, sest siis peaksid nad märkama. Praktiliselt ongi see nii, sest näiteks uue elukalliduse hinnaga toodetud ameerika auto, lähebki araabia maadele kõrgendatud hinnaga.

Tööstusmaad võiksid isegi blokeerida oma ekspordi araabia maadele, seda eriti uute relvaostude puhul. Kuid ka see nähtavasti ei aita, sest tööstusmaid on rohkem kui araablasi ja nende toodang on sedavõrd suur ja üldine ühisaktsioon blokaadiks teostamata. Sest kui üks ei müü, siis müüb teine ometi. Eriti kehtib see relvade suhtes, sest kui läänerriigid katkestavad oma relvade müügi araabia maadele, siis peagi saavad nad relvi mujalt, nimelt Nõukogude Liidult. Araabia maadele tähendab õliostude piiramine läänes vähem, sest araablased suudavad ka vaesemalt elada, jõukad tööstusmaad seda ei suuda.

Jääb veel üheks küsimuseks, miks peab Kanada omatoodangu õlihindadega kaasas sammuma araabia maade õlihindadega. Kas ei võiks Kanada omatoodang hinnas püsida ja võimaldada keskmise õlihinna tarbijale? Ometi on see nii, et kui elukalliduse tõuseb, siis on paratamata ka Kanada õlihinna vastav tõus. Peaminister Clark'i 18.— dollarit vaadilt on tõenäolikult õhust võetud ja täpsemalt arvestades peaks siin leiduma osaline tegur Kanada inflatsiooni pidurdamiseks. Sest Kanada odavam omatoodang mitte ainult õlil, vaid kogu Kanada ekspordil, võimaldab ekspordi hindu hoida ja Kanada väliskaubandust paisutada.

Kuid Kanadal tuleb heita ka kõige tõsisem pilk mahajäänud maadele jagatavate sadandetesse miljonitesse ulatuvatele toetustele, millistest osa võimalikult läheb isegi õlisheikide maadele. Kanada rahvas ei jaksa nende maade vajadusi püsivalt täita ja vajab ise oma idealistlikes püüdlustes kindlat puhkust. Toetuste ja rahaga ei osteta nende maade püsivat sõprust, nagu näitab ajalugu. Kuigi Nõukogude Liit investeeris Egiptusse tohutuid summasid, pöördus Egiptuse poliitika ometi venelastele selja ja asus läbikäimisele USA ja teiste läänemaadega.

Kui jõukad tööstusmaad ei soovi või ei julge mitmetele kokkuhoidu nõudvatele tõsiasjadele silma vaadata, siis viib nende areng neid vastu majanduslikule kaosele, mis paratamatult tõmbab kaasa kogu maailma. Sellise kaose tulemused võivad osutuda raskemaks, kui on oodata aatompommilt.

V.

FINN HOME BAKERY & DELICATESSEN

261 DANFORTH AVE. — Tel. 463-3331

Soome pagarisaadused — kardemonisaiad, struudelid, soome tordid, küpsised. Lihapirukad.

Soome rukkileib

EUROOPAMAITSELISED JUUSTUD, KALAKONSERVID, DELIKATESSID

Avatud teisip., kolmap., neljap. 9—6, reedel 9—7. Suvekuudel laup. 8.30—2.. Esmaspäeval suletud.

95 aastat tagasi pühitseti

VÕITLUSLIPP SINI-MUST-VALGE

Kokkuvõte S. Veidenbaumi kõnest Montreali eesti organisatsioonide aktusel

Oleme oma riigi- ja rahvusvärvid toonud ära sealt, kus võim seda ei luba. Oleme viinud oma rahvusvärvid üle maailma kõikjale ja mujale. Nii paljudessse kohtadesse ja nii suure sagedusega, kui iganes selleks võimalus avaneb. Oma rahvusvärve heisates ja nende alla kogunedes demonstreerime alati ja kõikjal, et oleme eestlased ja tahame eestlasteks jääda. Ma ei usu, et oleks ühtegi kaasmaalast välismaadel, kes oleks kunagi piinlikkust tundnud nende värvide all seistes. Otse vastupidi, tunneme uhkust sellest, et oleme eestlased ja et meil on nii kaunid rahvus- ja riigivärvid, nagu on seda meie sini-must-valge.

Kas ei ole see väärtus, mis meid üha kutsub ja ühendab. Mis meid tegudele sunnib ja mis meile meenutab meie ühtekuuluvust üksteisega ja eriti meie kodumaaga? Sest igakord, kui heiskame sini-must-valge, lehvib selle näol meie isamaalik vaim ja kutsub meid võitlust jatkama, et kord vabaneks kodumaa. Nii on sini-must-valge küll meie väline sümbol, kuid samal ajal ka sisemine vaim, mis nõuab õigust ja õiglust teiste rahvaste peres. Nii on see vaim valitsenud otse neist päevadest peale, kui sini-must-valge sündis ja esmakordselt meie rahva ette ilmus.

Pole siis ime, et meie okupeeritud kodumaal meie rahvuslipp keelustati, see asendati millegi muuga ja sini-must-valgest ei julge seal keegi isegi rääkida, rääkimata selle kasutamisest. Sini-must-valgest on tehtud nagu raskeima kuritöö sümbol, mis tuleb rahva mälust kustutada karistuse kartusel. Kui oleme selle asemel sini-must-valge paisanud massiliselt kogu maailmasse, üha nõudmas okupatsiooni lõpetamist ja eesti rahva õiguste taastamist, siis tohiks meie rahvuslipp välismaal olla punasele okupatsioonile nagu tulised söed taldade all.

VÕITLUSLIPP

Kuid sini-must-valge räägib meile veelgi enam. Meie rahvuslipu meenutused saavad meile ka teisiti praktiliselt kasulikud olla. Meie oleme seaduslikult ja praktiliselt suuremas osas Kanada kodanikud, respekteerime Kanada korda, seadusi ja asetame esikohale Kanada riigilipu. Kuid meie vana armastus sini-must-valge meenutab meile ka Eesti Vabariigi kodakondsust ja moraalseid kohustusi oma rahva vastu. Kui meile nüüd kusagilt mujalt sunnitakse peale ühte kolmandat ja soovimatut kodakondsust, siis ütleb meie sini-must-valge, et meil sellega midagi tegemist ei ole ja et meie pakkumist vastu ei võta.

Kui meie Kanada välispassile sünnikohana kiputakse viimasel ajal märkima Eesti asemele USSR, siis meenutab sini-must-valge meile uuesti, et oleme sündinud kas tsaari Venemaa järgi või oleme sündinud Eesti Vabariigis aga mitte USSR-is. Meil on täieline õigus Kanada võimudelt nõuda, et meie sünnikoht oleks märgitud nii, nagu see tegelikult on aga mitte riigiametnike suvade järgi.

Nii meenutab sini-must-valge meile eesti rahva põhilisi õigusi kõikjal ja alati, kus meie oma rahvuslipu masti tõmbame. Inimõiguste alusel on need õigused meil, nagu igal teisel rahval maailmas, eestlastena sündides olemas. Riigiõiguslikult oleme need kätte võidelnud nendesamade värvide all meie Vabadussõjas. Sest sini-must-valge on oma loomispäevilt olnud olude sunnil võitluslipp.

ÜLIÕPILASORGANISATSIOONI VÄRVID

Nüüd, kus sini-must-valge on eestlust ühendavaks värvisümboliks, tundub isegi imelik, et selle saamislugu on sama hästi kui meile teadmata ja meie saamispäevade aspiratsioonid tagasihoidlikud. Esimesed eesti üliõpilased soovisid ainult võrdsust tol ajal eksisteerivate saksa korporatsioonidega Tartu ülikooli juures. Selle võrdsuse väljendajaks pidi olema oma korporatsioon, oma väliste embleemidega, nagu värvimüts ja värvipael. Juhan Kõpp fikseeribki oma raamatus — Eesti Üliõpilaste Seltsi ajalugu I sini-must-valge järgmises lõigus: „... 17. septembril 1881 stud. A. Mohrfeldti korteris tehakse otsuseks osakonna nimeks „jätta" Vironia-nimi mida seltsi nimena omavahel juba mõnda aega tarvitatud". Värvideks määratakse „esialgselt" sini-must-valge, järjekord mütsil ülevalt alla lugedes. Kuigi värvide kindlaksmääramisel neid esialgseteks nimetatakse, ei kõnele protokollid enam nõupidamisest värvide küsimuses, vaid samad värvid jäävadki osakonna värvideks. Mispärast just need värvid võeti, selle kohta ei leidu ei protokollides ega teistes dokumentides seletusi ega märkusi."

Kõpp kirjutab edasi: „Kindlaks tuleb pidada küll aga seda, et kõnesolev värvide kombinatsioon alles ühes „Vironia" osakonnaga üles kerkib, ega varemalt rahvuslikkude püüete sümbolina tarvitusel pole olnud"."

„Vironia" pidas end selles mõttes rahvuslikuks organisatsiooniks, et ta rahva keele arendamise ja harimise läbi püüab hoolitseda rahva hea käekäigu eest. Kuid „Vironia" oli ka võitlev organisatsioon, kuna ta vastuseisule vaatamata taotles edasi enda registreerimist korporatsioonina. Nagu teame, oli eesti organiseeritud üliõpilaste oma korporatsiooni arengukäik selline, et sellest kujunes Eesti Üliõpilaste Selts.

ÕNNISTAMINE OTEPÄÄL

See oli 1884. a. 22.—24. maini Otepää õpetaja vil. B. Sperrlingki kutsel võeti ette väljasõit Otepääle. Väljasõidust võtsid osa EÜS'i 16 liiget, peagu terve koosseis, osa võtsid vilistlased: dr. H. Rosenthal, dr. E. Jannsen, Harry Jannsen, L. Hesse, F. Ederberg, R. Kallas ja B. Sperrlingk. Tartust sõideti Otepääle suurel toolvankril, kaks hobust ees. Sõitjail oli kaasas suur siidist sinine-must-valge lipp, mille valmistanud ja Seltsile kinkinud mõtte algataja proua Paula Hermann ühes neiude Beermanni ja Hermanniga. Kuus versta enne sõidu lõppsihti pandi lipp avalikult vankril lehvima ja sõideti pidumaja ette.

Kokkutuleku tähtsamaks sündmuseks sai lipu pühitsemine 23. mai õhtul õpetajamaja saalis. Sissejuhatussõnad ütleb esimees P. Hellat: „Siin laskem seda ära tunda, et Eesti alandusel ots on tulnud, laskem rõõmsal meelel ja ühel jõul Eesti ülenduse tõmmatakse piir neile valekalkulatsioonidele.

Suurte tööstusmaade riigijuhid olid Tokios, et leida vastuabinõusid OPEC'i õlimaade imperialistlikele taotlustele. Kahjuks ei suudetud leida ühist keelt. Euroopa riigid Prantsusmaa, Inglismaa, Itaalia, Lääne-Saksamaa taotlesid, et õli tarvidust tuleb piirata 1978. a. tasemele. USA ja Kanada ei nõustunud sellega, vaid leidsid, et õlitarvidus tuleb jätta 1977 a. tasemele, mis oli õige kõrge. Viga seisab selles, et USA ei taha omá tohutu suurt õlitarvidust piirata.

Üheks abinõuks kuidas õli importi piirata on üleminek sünteetilise õli valmistamisele ja tarvitamisele. Kõige reaalsemaks võimaluseks on, et USA hakkab valmistama sünteetilist õli kivisöest ja põlevkivist. USA-l on oma 48 osariigist 30-nes tohutu suured kivisöe lademed. Viimase suure sõja ajal valmistas Saksamaa kõik oma lennuväele ja allveelaevadele mineva bensiini kivisöest. Senini ei saadud seda teha, sest imporditud õli tuli odavam. Suured õlitevõtted on suure mõjuga ja kongress keelustas seadusandlusega kivisöe tarvitamise ettekäändel, et kivisüsi reostab loodust.

Uues olukorras on esitatud 4. juulil laialiminevale Kongressile ligi 50 seaduseelnõud ja on määratud $15 miljardi sünteetilise õli valmistamiseks. Kahjuks nõuab uute tehaste ehitamine palju aega ja alles 10 aasta pärast arvatakse jõutavat USA-s nii kaugele, et ollakse võimeline neljandik praegu imporditavast õlist tootma sünteetilisel teel.

Kanada kurnab juba aastaid õli „Athabaska Tar" liivast. On karta, et suured õlitevõtted hoolitsevad selle eest, et sünteetiline õli ei rikuks nende õlihindasid.

On arvata, et USA siiski suurte aktsioonidega pikapeale olukorra lahendab. Kanadas on olukord raskem ja siin on karta, et suurte välismaiste õlitevõtete kasud ainult suurenevad. Väikest meest siin keegi ei kaitse.

AJK

S. A. LINHOLM Ltd. — REALTOR

Tel. 486-7752

Kinnisvara vahendaja Torontos kaasmaalastele teenistuses alates aastast 1954.

Tel. kodus 489-9932

Mõttevahetuse korras

AJALUGU OLGU OBJEKTIIVNE

„Meie Elu" nr. 21, 24. mail toob A. Kala artikli „Ajalugu ei tunne eestlaste nimelist orjarahvast", mis tahab olla vastuseks allakirjutanule (M. E. nr. 14), kuigi on laialivalguvalt ebamäärane ja algab solvata tahtvalt: ... kui vähemalt oleks otseselt üteldud, et see orjamaania on siia üle kantud vene kommunistide haardes olevalt kodumaalt et meeldida kommunistlikele okupantidele ...".

Kas kodumaal on mingit „orjamaaniat", seda ma ei tea. Küll tean, et seal poliitilise propaganda rõhk on Eesti iseseisvuse aja halvustamisel ja selles osas ajaloo võltsimisel. Samuti ei ole mingit „orjamaaniat" märganud paguluses, kui selleks mitte arvata E. V. Saksa algatust artikliga „Pärisorjuse foobia".

Tulles enda kirjutise (M. E. nr. 14) juurde, selles rõhk oli: 1) selgitada oriusele ja pärisorjusele erinevaid sõnu inglise keeles ja 2) näidata, et pahima pärisorjuse tõid meile kaela venelased peale Põhja sõda. Artiklite järele otsustades E.V.S. ei tunnud neid orjuse mõistete erinevusi ja A. K. ei saa nüüdki asjast aru. Ega's ta muidu poleks kirjutanud: „Veelgi alavääristavam on eesti rahva viletsat põlve võrrelda neegriorjadega." Otse vastupidi mida seletasin, et need pole võrreldavad, pärisorjus kuuludes inglisk. mõiste „serfdom", neegrite orjus „slavery" alla.

A. K. valgustamiseks küsimusele: „... millise vene keisri poolt selline ukaas (pärisorjuse, E. T.) anti", on lihtne vastata. 21 aastat (1700—1721) kestnud Põhja sõda laastas maa ja venelased tapsid 2/3 elanikest. Põletatud mõisad nõudsid ülesehitamist ja tööjõudu, koormus pandi 1/3 säilunud talurahvale. Tsaarinna Anna ajal (valitses 1730—1740), kes oli täielikult Balti aadli mõjualune, tühistati 1730. a. kõik Rootsi-aegsed kaitsed ja kergendused talupoegadele. N.n. „Roseni deklaratsiooniga", mille kinnitas Vene senat 1739. a., taastati mõisnikele kõik feodaalaja privileegid ja lisati veel kohustusi talurahvale, et neid viia Venemaa talupoegade tasemele. Sellega võeti kõik inimõigused, ka õigus mõisnike ülekohtu pärast kohtusse kaevata. Katarina II püüdis talurahva olukorda veidi parandada, näit. kirjaga Liivimaa kuberner Brownele 1764. a. tegi korralduse, et inimeste müümisi piirataks ja ärgu lahutatagu perekondi, kuid neid korraldusi ei täidetud. Veel 19. sajandi alul oli Riia turul müüdud perekonnaliikmeid lahku. Ainult orjade oksjonid olid Vene valitsuse poolt keelatud, muidu müük oli vaba. On mainitud hindu: mees 30—40, tüdruk 10 ja laps 4 rubla. Sellest ajajärgust E.V.S. ei räägi midagi ja A. K. keerleb selle kui „kass palava pudru ümber". Räägib eesti rahva õnnelikust elust Ordu ja Rootsi ajal ja siis hüppab Vene keisrite Aleksander III ja Nikolai II reformidesse! Aga „kui mõisa koormused läksid raskeks, siis vaba eesti mees korraldas ülestõuse ...", loetledes neist pika rea, aga mitte seda, kuis need maha suruti. Veel arvab, et „Saksasoost mõisnikkond ei olnud nii suur, et vaba eesti meest orjastada". Ei olnud, aga selleks oli mõisnikel kasutada Vene sõjavägi surudes veriselt maha kõik ülestõusud ja vastuhakud, enamikus Balti aadlisse kuuluvate ohvitseride juhtimisel. Selle juures A. K. on õndsas teadmatuses, et ta ideekaaslane E.V.S. neid ülestõuse nimetab ainult moonakate, sulaste ja popside rahutusteks! (vt. „Varrak" nr. 5 s.a.)

Paha on A. K. jutus prof. A. Võõbuse suurteose „Studies in the History of the Estonian People" alavääristamine. Usuteadlasena „on kombeks vana testamendi idamaiseid piibliorjuse definitsioone ülekanda mõisakoormusega rõhutud perioodide seletamiseks". See tsitaat näitab, et A. K. pole seda teost lugenud, kuid vähemalt ta oleks pidanud ajalehtede järele teadma, et prof. Võõbus on just ajalooliste uurimuste alal (eriti Süüria j.t. idamaade vanemas ajaloos) rahvusvaheliselt tuntud autoriteet ja tema pooleli olevat teost (4 osa ilmunud, viies trükis, kolm viimast valmimisel) on hinnatud väga kõrgelt, millist ajaloo-raamatut igal meist suuremal kultuurrahval pole võrdset kõrvutada.

Samas A. K. ülistas E. V. Saksa prof. J. Uuluotsa uurimuste jätkajaks; Prof. U. uurimuste väärtuses pole kahtlust, neid on rohkesti kasutanud ka prof. Võõbus. Kuid E.V.S. uurimuste osas ajaloolased on teisel arvamisel, mainitud on neid pseudo-(väär-)teadusena. Nii Tacituse „Germanias" mainitud Aaestii kohta kirjandusest olen leidnud Leedu nimetamist (praegune nimi esmakordselt on teada ühest Preisi kroonikast 1009. aastast), siis ladina keeles tähendades (Saksast) idapoolset maad. Nii see on ka Leedu ajaloos. E. V. S. aga püüab väita, et see tähendab Eestit, mis olla olnud poole Euroopa suurune! Selliselt Eesti ajalugu „õilistades", mis ilmselt ei vasta tõele, võime endid ainult naeruvääristada.

Ajalooliste tõdede salgamise või nende „vääristamisega" (s.o. võltsimisega) ei saavutata midagi. Seda halvem, et ei ärata ka enam usaldust neiski osades mis on tõsi. Meil pole midagi häbeneda. Meie ajaloos on küllalt sangaslikkust mis on säilitanud rahvuse, ja kõrgelt tunnustatavaid saavutusi — kultuur- ja majanduselu suur tõus vabamates oludes 19. saj. II poolel ja 20. saj. alul, ainulaadne vabadussõda ja tohutu areng meie iseseisvuse perioodil, ilma, et hakata otsima kuulsaid esivanemaid või endid võõraste sulgedega ehtida. Venelased tõid meile raske pärisorjuse ja jällegi on venelased need kes Peeter I alustatud eesti rahva hävitamist ja orjastamist jätkavad. Aga kunagi nendelegi mõõt saab täis. Ajalugu olgu objektiivne ja faktidele rajatud, selle võltsimine, kaasa arvates tõele mittevastav „vääristamine" või „õilistamine", võib ainult kahju tuua.

Endel Toiger

AKTUAALSEL TEEMAL

KÜTTEÕLI JA BENSIINI HIND TÕUSEB

Tokio majanduskonverentsilt kuulutasid Kanada uued riigijuhid Kanada rahvale nagu suurt rõõmusõnumit, et uus valitsus kavatseb tõsta kütteõli ja bensiini hinda OPECi õlimaade hinna tasemele. OPEGi, õli müüvad riigid tõstsid õlivaadi hinna seniselt 14.50 dollarilt $22.00-le, arvatud välja Saudi-Araabia, kes lubas müüa õli $18.00 eest vaat. USA, Briti, Itaalia, Prantsuse, Lääne-Saksa, Jaapani ja Kanada riigijuhid ja nende majanduslikud nõuandjad ei suutnud leida ühist keelt, kuidas OPECi õlimaade nõudmistele ühiselt vastu astuda. Selleks peaks USA oma tohutu suurt õlitarvidust piirama. Kiiresti leitama uusi energia allikaid, nagu sünteetiline õli valmistamine jne., millega õli tarvidus väheneks ja OPECi maad oleks sunnitud õli hinda alandama.

OPEC'i nimelisse liitu kogunenud suuremad õli produtseerivad riigid pidasid Genfis oma järjekordse koosoleku ja otsustasid järjekordselt õli hinda tõsta ja väga kõrgele. Alles kümmekond aastat tagasi maksis nafta vaat ainult ca kolm dollarit. Viimane õlihind oli $14.50 vaat. Iraani moslemite revolutsiooni tõttu toimus nüüd uus õlihindade tõstmine. Nüüd tuleb koos veokuludega sellel mandril õli vaat maksmá ca $27—30. Selle tõttu ennustatakse bensiini hinna tõusmist esialgul 50 sendi võrra gallonitl. Kuid see on ainult esimene suur hinna tõstmine. Arvestatakse, et bensiini ja kütteõli hind läheb kiiresti vähemalt kolmekordseks.

Tokio majanduskonverentsil viibivate uute riigimeeste kommentaarid olid üllatavad. J. Clark ja tema naisvälisminister Flora MacDonald kuulutasid, et Kanada kavatseb ka kohe õli hindu viia OPEC'i õlihinna tasemele. Kanada on õlide alal enamikus isevarustaja. Ta müüb Alberta õli USA-sse ja imporidib oma Atlandi provintsidesse välisõli. Kanada õlihinna tõstmist taotles P. E. Trudeau energiaminister A. Gillespie ja see oli üks põhjusi, miks liberaalid kaotasid oma suure enamuse. Kanada juhtivate riigimeeste ähvardused Tokiost õlihinna tõstmise alal on otse nutmapanevaks rumaluseks.

Põhjusena tuuakse ette, et kui õli on kallim, siis tarvitatakse seda vähem. See on võhilik jutt. Suurem osa õlist kulutatakse kütteõlina ja selle tarvidust ei saa vähendada, sest Kanada on külm maa. Teise põhjusena oli mainitud, et õlifirmad saavad suuremaid kasusid ja kasutavad selle ülejäägi uute õliallikate otsimiseks. See ei vasta tõele. Enamik õli ettevõtteid kuuluvad ameeriklastele ja need ei ole huvitatud uute õliallikate leidmisest, vaid peamiselt sellest kuidas suuremaid kasusid saada.

Selles olukorras on oodata elukalliduse tõusmist. On oodata tööpuuduse suurenemist ja Kanada senine hea elu kaob. Jääb vaid oodata, et kui parlament sügisel kokku tuleb, tööl võidelda. Isamaa sa helde püha, kuule meie palve iha: meid su hoidjaiks pühitse".

Tseremoonial valitsenud tunnetuse sügavus ilmneb vil. Rosenthali sõnadest, kes lipu alla astus ja surmani lipule truuks jäädа vandus sõnadega: „oleks Eestimaa täis kuradeid, me lippu nad ei võida". Valga koguduse õpetaja vil. R. Kallas esines sama südikusega, kui ta manab sõnadega: „nõnda nagu Aaroni kepp Moosese käes hoides sai kindlaks toeks, nii saab see lipp ka neile, kes temale ustavaks jäävad ja teda kõrgel hoiavad, kaitsjaks ja hoidjaks kõigis eluraskustes."

RAHVUSLIK SÜMBOL

Vaatamata sini-must-valge lipu õnnistamisele Otepääl, jäi lipp ja tulevase eesti värvid ometi veel pikemaks ajaks EÜS'i sisemisteks värvideks ja avalikkuse silmi eest peidetuks. Just selle tõttu kujunes lipu ümber iseäraline harras või isegi pühalik õhkkond. Seda tunnet süvendas teadmine,et riigivõimu esindajad eesti värvidesse vaenulikult suhtusid. Näiteks Tallinna üldlaulupeol 1896. a. kevadel kästi meie lipud kõrvaldada ja keelati laulupeo tegelastele sini-must-valge sõrpede kandmine.

Ometi jõudis vahepeal vaade sini-must-valgesse värvikombinatsiooni kujuneda kui rahvuslikule sümbolile, seda ka laiemates ringides. Neid värve kasutati 1894. a. Tartu üldlaulupeol sini-must-valgete lindikeste näol girlandide kaunistamiseks ja muul sobival viisil. Koorijuhtide märgiks oli sini-must-valge rosett. Ning lõpuks Suure-Jaani laulukoor kandis uut sini-must-valget lippu. Alles oktoobri revolutsiooni puhul Tartu seltside demonstratsioonil tõi EÜS oma sini-must-valge lipu teiste hulka. Ka siin püüdsid revolutsioonilised hulgad takistuseks olla selle lipu esinemisele ja püüti sellele kallale tungida.

Kuid just nende kallaletungide tõttu sai sini-must-valge laiemalt tuttavaks ja leidsid rahvuslikult mõtlevates ringides eesti rahvuslike värvidena kindlama hindamise. Alles Vabadussõjas kinnitati sini-must-valge kindlalt ja jäädavalt vaba, iseseisva ja suveräänse rahva riigilipuks, mis sanktsioneeriti Riigilipu seadusega Riigikogu poolt 1922. aastal.

TÕOTUS SINI-MUST-VALGELE

Aga nüüd on meie rahvuslipp veelgi tugevama surve, põlu ning keelu all, kui nendel aegadel, mis järgnes rahvuslipu sünnile, õnnistamisele ja võitlustele selle all. Just selle surve tõttu oleme toonud ka pagulusse kaasa meie sini-must-valged värvid ja oleme need heisanud kõikjal maailmas, kus vähegi eestlasi asub. Just selle surve tõttu on rahvusvärvid meile veelgi pühamad, sest nad sümboliseerivad meie õigust iseseisvusele ning vabadusele. Meie ei ole oma sini-must-valget heitnud maha ja maha jätnud. Sellepärast ei ole meie rahvuslipust tänaseni saanud nõelavat ja surmavat ussi, mis nagu Aaroni kepi sarnane.

Seepärast ólgu ka meie tänane tõotus jääda sellele ustavaks ja neid värve edasi kanda põlvest-põlve, kuni kord täitub meie vabadusidee. Kui meenutame ainult, millisest tillukesest ideest sai alguse meie rahvuslipp, mille all võideti vabadus ja millistega koos lahkusime pagulusse, siis julgeme uskuda, et kord teostatud ideest, sügaval meie rahva hinges ja teadvuses, peaks võimeline olema välja kasvama tugev vabaduspuu, mille okste varju tõttab uuesti eesti rahvas, et peremees olla oma sünni- ja kodumaal.

„Meie Elu" Stokholmis

ELUKALLIDUS ROOTSIS

Elukallidus Stokholmis on nii kõrge, kui kõrgelt keegi elada soovib. Odav või mõõdukas hind ei tähenda veel, et keegi peaks seal halvas kohas elama, või sööma toitu, mis ei maitse. Väga suure valiku teeb kuludele, kui palju keegi laseb ennast teenida hotellides ja kui palju keegi soovib süüa-juua. Eriti jookide tellimine toitude juurde võib kurvad üllatused tuua arve maksmisel.

☆

Kõik Stokholmi hotellid on väga puhtad ja mugavad oma sisustuselt. Kui soovitakse Eesti Päevi tagasihoidlikus miljöös veeta, mitte luksushotellide teenimist lootes, siis suurepärased peatumiskohad väga mõõdukate hindadega on hotellides, mida P. Lawson reserveerinud juba varakevadel nendele, kes soovivad esmajoones kaasa elada ESTO '80 pidustusi ning hotelli ainult kasutada ööbimiskohana. On reserveeritud hotellid, mis on nii hinnalt kui liikumisvõimaluste suhtes sobivamad. Nendele, kes soovivad rohkem mugavust ja teenindamist kui üliõpilashotellides, on alati võimalus reserveerida kallimaid kohti. Põhjakotka '80 lennule reserveeritud hinnad on grupihinnad ja on tunduvalt odavamad üksikreservatsioonidest. Kõige suurem erinevus on Ameerika mandri hotellide reserveerimisest see, et Euroopas, ka Stokholmis, tuleb teha sissemaks teatud ajal, mida hotell nõuab. Sarnast hotellide reservatsiooni, millega Kanadas oleme harjunud Euroopas ei tunta! Reservatsiooni juurde kuulub seal sissemaks.

☆

P. Lawsoni poolt on reserveeritud kohad üliõpilashotellidesse „Domus" ja „Freskati", on uued ja mugavalt sisustatud. Tuba ja sinna juurde kuuluv hommikusöök, mis eraviisil ostes on umbes $3.50 inimeselt, on hinna sees. Hinna sisse kuulub ka hotelli teenindus, voodipesu vahetus, käterätt, seep ja klaasid. Igas toas on oma tualett, pesukauss ja dush, esikus riidekapid ja sahtlid, toas kaks voodit, kummut, kaks tooli, kirjutuslaud, paar lampi, telefon ja raadio-kell. „Domuses" on televisioonid igas toas „Freskatis" ei ole. Hotel Domuses on reserveeritud 100 voodikohta ja asub umbes 2 km. linna keskelt. On kättesaadav allmaaraudteega „Tunnelbanan'ga", 3 peatust peajaamast 17 min. sõidu kaugusel. „Tekniska Högskolan" peatus. Hotell on peatusest näha, paari minuti jalutamise kaugusel. Hotell omab restorani, kus saab süüa igal ajal. Toa hind on kviteeritud kahele koos hommiku söökidega $34.00 Eesti Päevade ajal.

Hotell „Freskati" on reserveeritud 300 voodi kohta ja asub 4 peatust peajaamast „Universitet" peatus. On umbes 10 minuti sõidu kaugus peajaamast. Hotellini jalutada umbes 5—18 minutit ja on rohkem sobiv nooremale generatsioonile. Hotellil on suur söögisaal, koosoleku ruumid meie rahva kasutamiseks ja samuti terve majade vaheline hoov, mis on lamedate kividega kaetud ja sobiv rahvatantsu või võimlemise harjutusteks. Hind kahele toas koos hommiku söögiga on $34.00. Nii „Domuse" kui „Freskati" osas ühendust võtta P. Lawson Traveliga.

☆

Stokholmis viibimise ajal avanes „Meie Elu" kaastöölisele võimalus reserveerida piiratud arv tube 3 ja 4 voodikohaga, soovikorral on võimalus lisada veel üks voodi ekstra tasu eest. Toas on pliit, toidunõud ja külmetuskapp. Vannitoas vann ja dush. Toad on sisustatud moodsalt ja näevad välja nii-kui korterid „bedsitting-rooms", suuremad on kahetoalised. Hotell „Oden" asub kesklinnas, otse allmaaraudtee jaama juures. Allkorral on toidukauplus, sarnanev meie „Dominionile" või „Loblaw'le". Hotell on uus, moodne ja mugav. Hinna sisse kuulub hommikusöök, 3 toas $24.50 inimeselt, 4 toas $21.50 inimeselt. Informatsiooniks nendel kes sooviksid peatuda „Hotel Odenis" helistada 282-8833.

☆

Üldreeglina Stokholmi hotellide kohta võis nimetada:

Autode parkimine on alati tasuline.

Lapsed kuni 12 aastani on tavaliselt tasuta ja lastevoodi ei maksa eraldi. Ekstravoodid täiskasvanutele on alati tasulised. Voodid on kõik kitsad — ühe inimese voodid. Kõik toad igas hotelli kategoorias on vannitoa või dushiruumiga ja omä toaletiga, ka üliõpilaselamud. Suurem osa tubades on TV.

Teenindus ja riigimaksud on hinna sees.

„Domus" ja „Freskati" hotellid on talvisel hooajal kasutatud üliõpilaselamutena. Toad on varustatud tavalise hotellistandardi järele.

Kuna Esto '80 üritused toimuvad väga mitmesugustes kohtades, on raske üldiselt asukohti võrrelda ürituste asukohtadega. Võib ütelda, et kõigil on umbes sama kaugus läbilõikes.

☆

Majutustoimkonna juhataja Rein Puusepp mainis, et ühelgi välismaalt tulnud Eesti Päevade külalisel ei ole mõtet üürida autot, arvestades väga piiratud parkimise võimalusi ja suurt liiklust Stokholmi südalinnas. Autode rentimine Rootsis on tunduvalt kallim teistest Skandinaavia maadest. Soovitab kasutada allmaaraudteed ja busse. Eesti Päevade ajaks loodetakse saada nädalalist erakordset külalispiletid „Põhjakotka '80" ühislennust osavõtjaile umbes $10.00 hinnaga, mis on tavalisest hinnast palju odavam, mis on maksev allmaaraudteel bussidel ja parvedel.

Majutusosakonna juhataja soovitab hotellitubade reservatsioonid ja sissemaksud teha kiiresti kas „Põhjakohtka '80" reisibüroo kaudu või tellida Esto '80 kaudu Stokholmist. Küsimus ei seisa mitte hotellitubade puudusest, vaid rohkem hinnas, mida tuleb maksta hiljem. Stokholmis puudub paljude suurlinnade omane „slum" ja selletõttu pole kellegil põhjust karta valida tube odavamas kategoorias. Kaasa tuleb aga võtta ainult mugavad kõndimise kingad. Nii-kui meil siin kombeks autost tuppa kõndida, Euroopas ei ole võimalik. Samuti kui Rootsis öeldakse et Eesti Majast peajaama T-Centralen on 5 minutit jalutada siis meiesugused ehk jalutavad seda 10 minutit. Seda vahet on ka võimalik sõita bussiga.

☆

Järgnevalt on ära toodud toiduainete hinnad „Hotel Oden" allkorral asuvast suurest toiduainete ärist mais 1979, mis on võrdsed teistele suurmüügi kohtadele. Rootsis on mõõduks kilogramm, mis on võrdne Kanada 2.2 naela raskusele. 1 Kanada dollar on võrdne rootsi rahas kr. 3.60. Kanada raha on odav. Liha, alkoholilised joogid ja otsene teenindusega seoses olevad hinnad on tunduvalt kõrgemad Kanada hindadest. Need ei tohiks siiski kedagi takistada Eesti Päevadele sõitmast, sööki saab valida sobivalt hindadele. Kes aga tahab juua, on soovitav kaasa võtta pudelid tollivabast ärist Torontost lahkudes.

Stokholmi hinnad on 1 kg loomaliha $9.15—$15.85, vasika liha $8.50, sealiha $6.60—$12.00, lammas $5.50, hakkliha $6.00—$6.65, terve kana $3.00 kg. jalad-rind $8.50, 1 kg juustu $4.15—$8.65, 1 kg suitsu-soola lõhe $21.10, 1 kg suitsuheering $6.10, 1 kg värsket turska $6.60, 1 kg värsket räime $1.50, 1 kg soolaheeringat $3.60—$5.50, 10 muna $1.75, 1 kg võid $4.20, 1 kg margariini $1.50, 1 liiter piima $0.55, 1 leib $1.10, 1 kg õunu $1.94, 1 kg kartuleid $0.70, 1 kg kohvi $6.10, 1 kg suhkrut $1.64, 1 kg kaerahelbeid $1.60, 250 gr. külmetatud aedvilja $0.83, 1 liiter apelsiini mahla $1.75, 1 pudel õlut $0.85—$1.40, 1 pudel Carlsbergi $1.35, ja sama restoranist ostes $4.15, 1 pudel Lövenbraud $1.40, 1 ltr rootsi vodkat $16.60, 1 ltr Ginni „Beefeater" $24.75, 1 ltr shoti whiskyt „Ballentine" $26.40, 1 ltr „Queen Anne" $25.30, 1 ltr „Chivas Regal" $48.65, 1 ltr konjakit $25.00, 1 ltr „Bisquit" $69.50, 1 ltr „Martell Gordon Blue" $100.00, 1 ltr „Gurvoisier" VSOP $53.35, 1 ltr likööri „Benedictine" $33.35, 1 ltr „Drambuie" $30.55, 1 ltr „Peter Hering" $21.40. Kui osta üks alkoholine jook restoranis toidu juurde, maksab see $6.95. Rootsis vähesed ostavad jooki restoranis. Veinid poest ostes pudel kr. 11.50—20.50 on ka veine kr. 320.—. Restoranist pudel $9.00—$27. Kuulda oli, et Eesti Päevade ajal on võimalik jooke osta mõõdukate hindadega Eesti Maja Korporatsioonide ruumis.

1 pk sigarette maksab $2.35, 1 ltr bensiini $0.55, daamide juuste pesemine ja soeng $9.00—$12.00, meeste ülikonna puhastamine $14.00 ja auto üleaegne parkimine tänaval $28.00, mille kohta majutustoimkonna esimees Rein Puusepp ütles, et Stokholmi politsei „Lapp Lisad" (võrdne meie „Green Hornet") on eriti agarad.

Kõik soodsamad söögi ja ostukohad, samuti Stokholmi pea turg Högtorget asuvad all linnas Sergeltorgi läheduses ja asuvad ühe all-maaraudtee jaamavahe kaugusel Peajaamast. Peaturg on tohutu suur nii maa peal kui maaall müüakse kõike võimalikku toiduainetest (eesti rukkileib, kama, kilud, igat sorti suitsukalu) lilledeni. Turg on avatud suveti esmaspäevast reedeni :930—18:00, laupäeviti 9:00—14:00.

Soodsamad ostukohad on „Pub", „Hennes" „Maurits" ja „Ahlens", natuke kõrgemad hinnad on NK — Nordiska Kompaniet.

Soodsad restoranid, Bar'id, kus tuleb end ise teenida on „Wimpy", Tempo ja ilma alkoholiliste jookideta „Frålsningsarmens Bar-Restorant" kõik on puhtab kohad, asuvad Sergels „Torg" otseses läheduses. Lõunasöök (lunch) maksab umbes $3.00—$5.00 ja õhtusöök $5.50—$11.00 iseteenimise korras. Toit on maitsev ja küllaldane, liha, kala ja aedvili. Piim, või ja leib tuleb eraldi tellida toidu juurde, kui seda soovitakse. Üldiselt on soovitav süüa tugev söök lõuna ajal, mis on tunduvalt odavam õhtusöögist. Suvisel ajal on saada n.n. „Turistmenu" väga paljudest restoranidest Stokholmis hinnaga $6.55 mis on küllaldane korralikuks õhtusöögiks Kanada mõiste järele.

elna

Tiibklaverid — Pianiinod
Petrof, Bluthner, Forster, j.t.
Uued ja renoveeritud.
Kitarrid, akordionid ja teised.
MUUSIKARIISTAD
Parandus. Üürimine.

REMENY
house of music Ltd.
553 Queen St. W., Toronto M5V 2B6, Ont. — Tel. 363-1966, 363-2750

Nädalakroonika

ANDREI GROMÕKO ÄHVARDAS

● N. Liidu 70 aastane välisminister A. Gromõko teatas väga teravas toonis, et N. Liit ei talu seda, et USA Senat nõuab SALT II kokkuleppe muutmist. A. Gromõko ütles, et Nõukogude Venemaa seisukohalt on kokkulepe sõlmitud ja president J. Carteri poolt allakirjutatud ja kui Senat J. Carteri ja L. Brezhnevi poolt allakirjutatud SALT II ei kinnita, siis toob see kaasa väga tõsiseid tagajärgi USA-le. A. Gromõko kõne on USA senaatore veelgi vihastanud ja vabariiklaste Senati vähemuse juht H. Baiker oma intervjuus ajakirjanikele märkis, et ta on lepingule sellel kujul täiesti vastu ja ei ole oodata, et SALT II saaks Senatis vajalikku 67 häält.

● Shahh M. R. Pahlavi kohta teatas Iraani revolutsiooniline valitsus, et tema mõrvabrigaadidel on õnnestunud shahhi kuulipildujast haavata, siis kui ta oli autosõidul Mehhikos. Mehhiko võimud ei ole seda teadet kinnitanud.

● Aegsütikuga pomm lõhkes Tokio hotellis, kus Kanada peaminister J. Clark peatus. Pomm oli peidetud hotelli 18-da korra lae vahele ja lõhkes enne kui riigijuhid algasid oma esimest koosolekut. Joe Clark, Inglise peaminister M. Thatcher, Itaalia peaminister G. Andreoti ja Lääne-Saksamaa kantsler H. Schmidt elasid hotellis, kuna USA president J. Carter ja Prantsuse president V. G. D'Estaing peatusid teadmata kohtades mujal. Pomm lõhkes tühjas toas ja kedagi ei vigastanud.

● Inimese sõrm koos küünega leidus ühe Barrie perekonna poolt Loblaws Ltd. poest ostetud lihas. Loblows omanikud selgitasid, et üks teenistuja kaotas liha hakkimisel oma sõrme otsa, mida ei läinud korda üles leida.

● Inglismaa kuninganna ema viibis nädalapäevad Kanadas ja ka Torontos, kus ta andis hobuste võidusõidu auhinnad võitjatele üle. Endine Inglise kuninganna on 78 aastane ja hea tervise juures.

● USA välisministeerium on esitanud nõudmise, et Nikaraagua president A. Somoza astuks tagasi ja tema asemele astuks rahvuslik nõukogu. Sellesse nõukokku aga keegi ei usu ja arvatakse, et võim läheb siis üle Kuuba poolt relvastatud ja juhitud terroristidele ning Nikaraaguast saab Moskva kommunistlik satelliit.

● Hiina parlament võttis vastu rea seadusi, millega lubatakse Hiina kodanikele vabu valimisi ja seadusi, millega kindlustatakse kodanikele kohtulik kaitse. Hiina 3,265-e liikmeline parlament otsustas Hiina muuta aastaks 2000 täielikuks tööstusmaaks. Kuid kõige tähtsama otsuse tegi Hiina parlament lubades otseseid ja vabu valimisi 900 miljonilisele Hiina rahvale.

● Ameeriklane W. F. Niehous veetis koguni kolm pikka aastat Venezueela tsunglis aheldatuna Venezueela pahempoolsete vangina. Ta töötas seal klaasivabriku direktorina, kui ta küüditati ja hoiti kinni väga raskete tingimustes tsunglis asuvas hoones. Nüüd õnnestus politseil saada jälile terroristide jõugule ning ameeriklane pääses vabadusse ja oma perekonna juurde Ohios.

● Uus Toronto katoliku kardinal E. Carter pühitseti oma kõrgesse ametisse Roomas paavst Johan Paul II poolt. Kardinal E. Carter kutsus paavsti külastama Kanadat ja paavst võttis kutse vastu. Külastuse aeg ei ole veel kindel.

● Moskvast teadati, et N. Liidus tõstetakse järjekordselt luksuskaupade hindu. Luksus kaupadeks N. Liidus on autod, ehteasjad, välismaine mööbel, vaibad, bensiin, riidekraam ja mitmesugused muud artiklid.

● Tokio seitsme riigi majanduskonverentsil otsustati lõpuks, et kõik 7 riiki vähendavad õli importi 5% võrra 1978 aasta impordi tasemelt. Eelseisval aastal 1980. Edaspidiste aastate 1980—1985 osas otsustati, et tehakse kõik, et õli importi vähendada. Otsitakse võimalusi õlitarviduse vähendamiseks ja sünteetilise õli valmistamiseks.

● Pentagon on väga õnnelik ja rõõmus, sest Iisraeli piloot Saul Maeyer tulistas USA F-15 võitluslennukiga Liibanoni õhuruumis alla kaheksast tema vastu võitlusse asuvast Soveti MIG-21 kuus lennukit ja vigastas seitsmendat, kuna üks lennuk pääses põgenema. Õhuvõitlus, mida nimetati kocravõitluseks, kestis ainult 3 minutit. „F-15 Kotka" lennuki kiirus ületab 2½ korda heli kiiruse ja seda peetakse maailma paremaks võitluslennukiks.

● Stokholmi Rahvusvaheline Rahu Instituut ennustab, et aatomsõda on väga tõenäoline, kuna Senat tõenäoliselt ei kinnita SALT II kokkulepet ja see asjaolu võib viia aatomsõtta...

KGB „GORILLAD" RÜNDASID NÕUKOGUDE KULTUURIPÄEVADEL ROOTSIS

STOKHOLM — Moskva oli oma kultuuripäevi Skansenis ette valmistanud terve aasta — see pidi kujunema suurimaks propagandaürituseks, mida nad Põhja-Euroopas kunagi on korraldanud ja Rootsi—Vene kultuurisuhtlemise võimsaks manifestatsiooniks. Kõik oli peensusteni kavastatud, et Rootsi avalikkusele esitada külluses kõike seda, mida Nõukogude tegelikkuses teatavasti üldse ei eksisteeri. Tugevate vastuaktsioonide tulemuseks oli aga, et Skanseni külastajad võisid üllatusega seekord tõesti näha, milline see totalitaarne türannia tegelikkuses on. Kogu üritus kujunes KGB gorillade hiilgavaks eksponeeks.

Taevataat oli korraldajatele andnud nii oivalise ilma ja kuumusleitsaku, et Stokholmi publik oli Skanseni asemel hoopiski siirdunud saarestikku ja mererandadele. Kultuuripäevade avamisel olid kohal peamiselt korraldajad, Nõukogude-Rootsi Sõprusühingu kaasajooksikud ja Moskva-truud kommunistid, edasi tagasihoidlik, aga hästi organiseeritud protesteerijate-lendlehtede levitajate grupp Ida-Euroopa Solidaarsusühingust ja lõpuks kogukas grupp KGB julgeolekumehi — tüsedaid ja tursakaid „gorillasid". Ja ka mõned Rootsi politseinikud.

Kõik algas rahulikult. Zairest ja Iraagist spionaazhi pärast välja saadetud kõrge staatusega KGB boss ja suursaadik Mihail Jakovlev rääkis Rootsi ja Soveti-Venemaa sõprusest ja rahust. Skanseni direktor Nils Erik Baehrendtz ütles sobivad avasõnad omalt poolt. Siis rullisid Valentin Agapov ja Borásist kohale saabunud Peter Termonen lahti oma demonstratsioonikangad, kus seisis, et nad oma abikaasasid ja lapsi soovivad Moskvast ja Tallinnast Rootsi saada. Ida-Euroopa Solidaarsuskomitee liikmed hakkasid inimestele välja jagama väikseid lendlehti, kus seisis „Vabadus on hädaohus" ja „S.O.S. Sverige" ja selle juures rootsi rahvuslipp, mille ühte ruutu oli joonistatud sirp ja vasar. Kõik selised tagasihoidlikud ettevõtmised, mida siin maal ja igas teises demokraatlikus maas iga kodanik võib vabalt üritada ja algatada.

KGB „GORILLAD"

Mõne sekundiga muutus kogu Skanseni-idüll koos oma tiikide, partide ja õlgkatustega taredega. Põõsaste, puude, kioskite ja pinkide ridade vahelt hüppasid järsku välja poolsada KGB „gorillat". Plakatid ja loosungid kisuti maha ja lendlehtede levitajate käed pöörati selja taha vilunud karate-tehnikas. Rootsi politseinikud olid nii üllatatud, et nad algul ei osanud mitte midagi ette võtta. Siis aga võtsid nad demonstreerijad oma hoole ja kaitse alla ja viisid nad lahinguväljalt minema. Mitte, et nende legaalset ja rahulikku aktsiooni takistada, vaid et neid päästa gorillade vägivalla käest, nagu nad hiljem kinnitasid. Pilt nägi Skansenis siis nii välja nagu Mordva vangilaagrite piirkonnas pärast mõnd vangide protestiaktsiooni mahasurumist KGB meeste poolt — rusikaga kuklasse ja tagasi barakki!

JÄRELMÄNG

Kultuuripäevade järelmäng tuleb nüüd hoopiski teine kui Moskva vast kavastas. Östermalmi piirkonna politseiinspektor Göran Nilsson ütleb: „Uhelgi ei ole õigust siin maal politseid mängida omal käel. Meie ei ole andnud Nõukogude saatkonnale mingit õigust selliselt sekkuda. Seda saab teha ainult Rootsi politsei, kui see on vajalik." Välisministeeriumi protokolliosakonnas öeldakse: „40 Nõukogude Suursaatkonna ametnikku omavad diplomaatilist immuniteeti. Nende osas ei saa meie midagi teha. Sadakond teist saatkonna ametnikku omavad piiratud immuniteeti. Juurdlus on käimas ja vajalikud sammud astutakse." Ka Agapov on sisse andnud politseilise avalduse — talle löödi kohvritega pähe. Ida-Euroopa Solidaarsuse-komitee on esitanud protesti kohtuministrile ja nõuab teises märgukirjas Soveti saatkonna KGB üksuse ja selle juhi Boris Kopeiko kohest maalt väljasaatmist. Ka Skanseni juht Baehrendtz on esinenud protestiga.

A. H. („Teataja")

Ida-Saksas vaenatakse intelligente

GEISLINGEN (M. E.) — Ida-Saksamaal karistati 10.000-margase rahatrahviga rezhiimikriitik prof. Havemann, kes oli ligi aasta koduses arestis. Lääne korrespondendid, kes viimastel kuudel saanud suukorvi „made in DDR", ei tohtinud protsessi jälgida. Sissereis „DDR"-i keelati ka Havemanni valikadvokaadile, kelleks oli hispaania sotsialist Gimbernat.

Havemann, kes natside ajal istus Kremli hüpiknuku Erich Honeckeriga ühes vangimajas, näib olevat idatsoonis populaarne mees. Teleripildilt oli näha, kuidas talle anti kohtuhoone ees lilli. Kostus ka hõikeid „Es lebe Havemann!" (Elagu Havemann!). Üsna tüki aega olid lääne kaamerameeste objektiivid suunatud „rahvapolitseinikele", kes lohistasid kohtuhoone eest minema noorukeid, kes viidi politseiautodega minema.

Nädalat paar varem karistati 9000-margase rahatrahviga kirjanik Stefan Heym, kuna ta raamatu „Collin" ilmus võimumeeste loata läänes. Teda süüdistati nagu Havemanni deviisimääruste rikkumises.

Üheksa ida-saksa kirjanikku heideti välja „DDR"-i kirjanikeliidust, mis tähendab praktiliselt elukutsekeeldu. Lääne-Saksa seltsimeestest raamatukirjutajad pole selle vastu protesteerinud. Vähemalt mitte nii, et sellest oleks informeeritud avalikkus. Kui kommuniste ei võeta riigiteenistusse, siis on tavaliselt kisa suur. Saksa pahempoolsete lööksõna „Berufsverbot" (elukutsekeeld) on tuntud peagu kogu Lääne-Euroopas.

-kk

USA ei tunnusta kahekordset kodakondsust

Ühendriikides on miljoneid inimesi, kes Nõukogude uue kodakondsusseaduse alusel alates 1. juulist k.a. on „N. Liidu kodanikud", kuna nad on varem elanud N. Liidu või selle poolt anastatud aladel või on viimaste lapsed. Ygigivaldne N. Liidu kodanikustaatuse pookimine neile on USA kui emigratsioonimaa elanikkonnas tekitanud võõrastust, pahameelt ja proteste. Paljud n.ü. tavalised inimesed ka sellega on piirdunud, maade vahel reisijaile, eriti kommunistlike maade külastajaile võib aga Moskva uus seadus vaatamata nende suulistele ja ajakirjanduslikele rahustavatele seletustele tuua ootamatuid ja halbu sekeldusi, samuti näit. pärandusküsimuste j.m. asjus.

USA välisministeerium on nõudnud Kremlilt kindlat kirjalikku seletust mainitud uue kodakondsusseaduse suhtes, kusjuures venelastele on teatatud, et see kirjalik dokument neilt peab kinnitama, et N. Liidu valitsusasutised kohtlevad kõiki USA passiga reisijaid kui USA kodanikke vaatamata sellele, kus nad on sündinud või millise riigi kodanikud nad on olnud varem. Välisministeeriums teatas samas, et ka kõik naturaliseeritud kodanikud on täisõiguslikud USA kodanikud, hoolimata sellest, et N. Liit oma uue kodakondsuseadusega tahab lugeda neid oma kodanikeks. Moskvasse saadetud noodis on üteldud, et USA valitsus ei tunnusta kahekordset kodakondsust.

Kaasnevalt sellele hiljutisele noodile teatab Ühendatud Balti USA Komitee, et on soovitav kõigil Balti päritoluga USA kodanikel välisministeeriumi seletuse ja hoiaku levitamiseks ja kindlamalt maksma panemiseks siiski apelleerida selles küsimuses ka veel senaatorite ja Esindajatekoja liikmete poole, et kujundada tugevat ja kindlat positsiooni selles miljoneid inimesi puudutavas küsimuses. Oodatakse huviga Kremli ametlikku vastust välisministeeriumile.

Kõikideks kindlustusteks
H. LATER & CO. LTD.
„Insurance"
1482 Bathurst St.,
Toronto, M5P 3H1
Tel.: 653-7815 ja 653-7816

YOUR Independent Insurance AGENT "SERVES YOU FIRST"
H. KIRIK INSURANCE AGENCY
23 WESTMORE DR.
SUITE 404, REXDALE,
Ont. M9V 3Y7 — Tel. 745-4622

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA
K. Päts — 1918

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. — Tellige ja lugege „MEIE ELU". — Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid. —

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas: 1 a. $24.00, 6 k. $13.00, 3 k. $8.50 USA-sse: 1 a. 26.00, 6 k. $14.00, 3 k. $9.00. Ülemeremaadesse: 1 a. $30.00, 6 k. $16.00, 3 k. $10.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $14.50, 6 k. $7.25. Kiri ja lennupostilisa USA-sse: 1 a. $16.50, 6 k. $8.25. Lennupostilisa Ülemeremaadesse: 1 a. $23.50, 6 k. $11.75.

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

Tellimiskupong:

Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga, panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)

SKAUTIDE JA GAIDIDE KERGEJÕUSTIKU-VÕISTLUS JÕEKÄÄRUL

Skautide ja gaidide malevate ühine spordipäev peeti 9. juunil Jõekääru staadionil vaiksel ja päiksepaistelisel, kuid väga kuumal päeval. Täpseid andmeid võistluste tulemuste ja osavõtu kohta on olemas alates aastast 1977, millal osavõtjaid oli kokku 101. Järgneval kahel aastal on olnud kahanemine, langedes 1978 umbes 74-le ja tänavu 61-le.

1977 aastal saavutatud tulemustest seisavad veel ainult 23, 1978 a. tulemustest 45 ja tänavuaastal loodi 48 uut tipptulemust väiksema võistlejate arvu peale vaatamata. Ainult viiel korral on näha sama nime, näidates et ei ole vaid üksikud tipud, kes iga aasta teevad „puhast tööd", vaid et leidub rohkesti noori, kes on heas vormis.

Spordipäev pakub umbes veerandile noortest huvi ja paljud selles veerandis on head sportlased. Seega ülejäänud kolmeveerandile on vaja võimaldada teiselaadilist kehalist tegevust. Seda pakuvad osaliselt koondused ise, osaliselt suvelaagrid, orienteerumistegevus, lumelaagrid ja muud.

Üksuste osavõtt, jagunes järgnevalt: Lembitu Malev 17, Rajaleidjad 16, Toronto Kalev 15, Põhjala Tütred 9, Skautide maleva staap 3, Viking 1.

Malevad tänavad kõiki vanemaid ja üksuste juhte, kes aitasid spordiväljakul või sekretariaadis, ning eriti ka Jõekääru laste suvekodu juhatust, kes võimaldasid talgupäeva kokkulangemist spordipäevaga, et kergendada vanemate transpordipanust.

MALEVATE SPORDIPÄEVA REKORDID

Jõekääru staadion oli esimene meetrimõõdustikus jooksurada Kanadas — ehitatud aastaid enne kui nüüd üldiselt kehtiv meetrisüsteem kehtestati. Skautide ja gaidide malevate vanusklassivõistlusi on peetud juba mitu aastat ning viimase kolme aasta tulemused, 1977—79 on olemas. Kettaheide lõpetati pärast 1977. a. ohu vältimiseks ning 200 ja 400 m. jooksudega alustati alles 1978 aastal.

Nooremad grupid on jagatud kaheaastaste vahedega 6 kuni 19 aastani. Nõnda võistlevad kõik 6 ja 7 aastat vanad hundud ühes klassis ja klassi nimetus on „S 6", kusjuures S tähendab skautmalevat ja G gaidmalevat. Samuti oleks 15-aastane gaid klassis „G 14". Vanemad klassid on 20—39 a., nimega S 20 ning 40+ nimega S 40.

Kõrgushüpe

G6	Lembi Veskimets	1979	95 cm
G8	Pia Metsala	1978	95 cm
G10	K. Lüdig	1978	115 cm
G12	Juta Metsala	1979	125 cm
G14	L. Järve	1978	142 cm
G16	Tiina Järve	1978	135 cm
G18	Vivian Mägi	1979	125 cm
S6	Tarmo Sulev	1979	95 cm
S8	Heiki Altosaar	1979	125 cm
	Kalju Kask	1979	125 cm
S10	Margus Koop	1979	127 cm
S12	Riki Tae	1977	125 cm
	Robert Sermat	1978	125 cm
S14	Hillar Heine	1978	160 cm
S16	Robert Vessmann	1977	155 cm
S18	Indrek Järve	1978	165 cm
	Robert Vessmann	1978	165 cm
S20	Jaak Järve	1978	165 cm
S40	Jaan Roos	1978	135 cm
S50	Viktor Vessmann	1978	120 cm

Kaugushüpe

G6	Laura Randmaa	1979	260 cm
G8	Ellen Oiling	1979	285 cm
G10	Lisa Vähi	1978	353 cm
G12	Juta Metsala	1979	390 cm
G14	Tiina Kurvits	1977	391 cm
G16	Tiina Toop	1977	406 cm
G18	Eva Tigane	1978	366 cm
S6	E. Naar	1977	273 cm
S8	Karl Konze	1977	296 cm
	Hillar Sõrra	1978	296 cm
S10	Margus Koop	1979	375 cm
	Peter Sõrra	1979	375 cm
S12	Erik Tallmeister	1979	395 cm
S14	Peeter Pahapill	1977	466 cm
S16	Indrek Koop	1977	519 cm
S18	Indrek Järve	1978	572 cm
S20	Jaak Järve	1978	537 cm
S40	Jaan Roos	1978	386 cm

Kuulitõuge

G6	Laura Randmaa	1979	275 cm
G8	Ingrid Kängsepp	1979	513 cm
G10	Juta Metsala	1977	622 cm
G12	Juta Metsala	1979	750 cm
G14	Linda Järve	1978	890 cm
G16	Tiina Järve	1978	831 cm
G18	Eva Tigane	1978	680 cm
S6	Tarmo Sulev	1979	413 cm
S8	N. Norheim	1977	668 cm
S10	Toomas Norheim	1979	847 cm
S12	Erik Tallmeister	1979	949 cm
S14	Martin Toomes	1978	1165 cm
S16	Robert Vessmann	1977	1115 cm
S18	Karl Pahapill	1977	1168 cm
S20	Jaak Järve	1977	1246 cm
S40	Jaan Lepp	1977	930 cm
	Viktor Vessmann	1977	930 cm

Odaheide

G12	Lisa Vähi	1979	1460 cm
G14	Tiina Järve	1977	2507 cm
G16	Tiina Järve	1978	2591 cm
G18	Reet Leis	1979	1575 cm
S12	Toomas Säägi	1977	2253 cm
S14	Martin Toomes	1978	2820 cm
S16	Robert Kivi	1978	2627 cm
S18	Indrek Järve	1978	3938 cm
S20	Indrek Järve	1979	4024 cm
S40	Viktor Vessmann	1978	2545 cm

Pesapallivise

G6	Laura Randmaa	1979	1441 cm
G8	Ingrid Kängsepp	1979	2122 cm
G10	Lisa Vähi	1978	3760 cm
S6	Alarik Nurm	1978	2380 cm
S8	Kalju Kask	1979	4075 cm
S10	Peter Sõrra	1979	5410 cm

60 m jooks

G6	Lembi Veskimets	1979	11.9 sek
G8	Ingrid Jürman	1977	10.6 sek
G10	Ingrid Jürman	1977	9.7 sek
S6	Tarmo Sulev	1979	10.9 sek
S8	Peter Sõrra	1977	10.3 sek
S10	Peter Sõrra	1979	8.9 sek

100 m jooks

G12	Juta Metsala	1979	14.7 sek
G14	Linda Laikve	1977	15.3 sek
G16	Kristina Meipoom	1978	15.1 sek
G18	Eva Tigane	1978	15.2 sek
S12	Erik Tallmeister	1979	14.8 sek
S14	Martin Toomes	1978	13.2 sek
S16	Robert Vessmann	1977	12.6 sek
S18	Robert Vessmann	1978	12.8 sek
S20	Indrek Järve	1979	12.6 sek
S40	Jaan Roos	1978	15.0 sek

200 m jooks

G6	Laura Randmaa	1979	45.7 sek
G8	Ellen Oiling	1979	40.6 sek
G10	Lisa Vähi	1978	35.6 sek
S6	Tarmo Sulev	1979	39.6 sek
S8	E. Naar	1978	36.7 sek
S10	Peter Sõrra	1979	33.4 sek

400 m jooks

G12	Juta Metsala	1979	82.5 sek
G14	Linda Järve	1978	76.2 sek
G16	Kristina Meipoom	1978	78.1 sek
G18	Eva Tigane	1978	81.0 sek
S12	Robert Sermat	1978	77.1 sek
S14	Hillar Heine	1978	61.9 sek
S16	Robert Kivi	1978	62.4 sek
S18	Robert Vessmann	1978	60.1 sek
S20	Indrek Järve	1979	61.2 sek
S40	Jaan Roos	1978	68.0 sek

1200 m käik

S10	Peter Sõrra	1979	7:52.9
S8	Margus Kask	1979	8:18.6

1600 m käik

S14	Allan Mägi	1979	9:19.0
S20	Jaak Järve	1979	10:50.0
S40	Jaan Roos	1979	8:47.2

3000 m jooks

G12	Juta Metsala	1979	14:38.0
S8	Karl Konze	1977	15:14.6
S10	Toivo Lainevool	1978	13:51.4
S12	Allan Mägi	1977	13:32.0
S14	Allan Mägi	1979	10:52.0
S16	Peeter Leppik	1979	12:18.5
S20	Jaak Järve	1978	14:56.7
S40	Jaan Roos	1979	10:16.4

Kettaheide (ala lõpetatud 1977)

G6	Ingrid Kängsepp	1977	536 cm
G8	Ingrid Jürman	1977	701 cm
G10	Juta Metsala	1977	1242 cm
G12	Linda Paju	1977	1554 cm
G14	Tiina Järve	1977	2217 cm
G16	Eva Tigane	1977	1996 cm
S6	E. Naar	1977	833 cm
S8	N. Norheim	1977	1405 cm
S10	Erik Tallmeister	1977	1525 cm
S12	Ivar Luksepp	1977	1946 cm
S14	Martin Toomes	1977	2924 cm
S16	Robert Vessmann	1977	2525 cm
S18	Karl Pahapill	1977	2616 cm
S40	Jaan Lepp	1977	2215 cm

Osavõtt võistlustest

Gaidide malev	1977	34
Skautide malev	1977	67
Kokku	**1977**	**101**
Skautüksus: Tor. Kalev	1977	33
Gaidüksus: Põhjala Tüt.	1977	17
Vanim võistleja:		
K. Liivamägi	1977	73 a.

E.L.K. Buffalo Pauluse koguduse leeriõpilased 10. juunil pärast õnnistamist. Pildil, keskel, koguduse õpetaja Johan Teras. Ees, vasakult Anne Põvvat ja Irja Reet Otsa. Tagumises reas vasakult Lisa Merike Pintson, Linda Aasaru ja Lisa Mai Kurvits.

Pärast õnnistamise talitust kogunesid leerilapsed oma külalistega St. John Maron Parish Center'isse. Koosviibimine kujunes noortepeoks kus sobitati uusi tutvusi ja uuendati vanu. „Kaja" orkester Torontost võlus nii noori kui ka vanu tantsupõrandale. Foto: Tom Allen

KÜÜDITATUTE MÄLESTUSAKTUS SEEDRIORUL

Iga aastane Lõuna-Ontario kolme Balti rahva küüditatute mälestusaktus toimus 17. juunil Seedriorul. Sel aastal roteerivas korras eestlaste korraldusel, Hamiltoni Eesti Seltsi, Hamiltoni Võitlejate Ühingu, Kitcheneri Eesti Seltsi ja Sihtasutis Seedrioru ühises koostöös. Sellejuures tuleb eriti nende püüetes esile tõsta Ene Rebast ja Maks Pertensi.

Ilusa ilmale vaatamata, oli kogunenud kaunile Seedriorule siiski napivõitu rahvuskaaslasi, vist küll hiljaks jäänud organiseerimistöö tõttu.

Kava algas kell 3:00 p.l. rongkäiguga peamaja juurest langenute mälestussamba esisele väljakule. Rongkäiku juhtis Hamiltoni Võitlejate Ühingu esimees A. Jurs, kellele järgnesid Hamiltoni koguduse õpetaja T. Nõmmik ning Läti õpetaja K. Kuskevitcs. Nende taga Seedrioru lipuga E. Tiilen, siis pärjad rahvuslippudega, sõjaveteranid ja teised osavõtjad.

Aktus algas avasõnaga Ene Rebaselt, kes samuti tegutses teadustajana.

Sellele järgnes pärgade asendamine sõjaveteranide poolt, ning palvus vaimulikkudelt. Järgmisena võttis sõna Läti esindaja „Daugavis Vanagi" juhatusliige E. Davitsons. Eestlaste nimel kõneles Hamiltoni silmapaistvamaid noori Olav Sepp.

Peakõnelejaks oli Torontost Eestlaste Kesknõukogu Kanadas abiesimees L. Leivat.

Läti neidude kandlite orkester pakkus selle järel meeldivat meelelahutust.

Külalistest võttis esimesena sõna Ida-Euroopa Rahvaste Ühingu ajutine esimees Hamiltonis lätlane O. Perstiz.

Poola esindajana oli kohal Teise Maailmasõja-aegne lendurohvitser.

Viimasena oli sõnavõtjaks baltlastele hästi tuntud Ontario Parlamendi liige ja endine kohaliku sõjaväeüksuse ülem kol.ltn. J. Breithaupt, kes kinnitas oma sõprust kolmele Balti rahvale ning toetust nende vabaduspüüetele.

Aktus lõppes Eesti hümniga.

„MEIE ELU"

lugejad, ärge unustage oma sõpradele soovitamast

„MEIE ELU"

„KAJA" KAJAS MONTREALIS

„Sellest õhtust ei tohiks sul vist küll olla raske kirjutada" — oli üks selle lehe Montreali lugejaid sügavalt veendunud.

„Ma arvan sedasama" — olin innukalt nõus. Ja näis, tõepoolest, et igaüks sellel õhtul oli kuidagi eriliselt kaasa haaratud. Kõlas üsnagi usutavalt, kui Montreali Eesti Seltsi esimees Erich Aser oma tunnustussõnades külalistele õhtu lõppedes kinnitas: „Te olete leidnud tee meie südameisse!"

See oli Portlandi eesti noorte lauluansambli „Kaja" esinemine Montrealis. Jõudes oma ringreisuga Montreali pärast esinemisi alul oma kodulinnas Portlandis (Oregonis) ning siis edasi Vancouveris, Washingtonis (D.C.), Long Islandil, New Yorgis ja Torontos — Portlandi ansambel Liina Merilo, Anne Kalmann, Asta Kallmann, Helve Kalmann, Linda Keskküla, Maia Keskküla, Kristi Merilo ja Kalle Merilo oli ilmselt heas lauluvormis ning nägi hea välja oma nooruslikus värskuses. Veidi esinduslikum lava oleks kindlasti tõstnud üldmuljet ja helivõimenduse veidi parem viimistlus kava alguses olnuks samuti olnud kasuks. Kuid kindlasti need asjaolud ei seganud üldist meeleolu ja muljet eriti. Grupi balli-meeleoluline riietus esinemise algul ja rahvarõivad pidulikus lõpuosas olid eriti meeleolukad, hispaania meeleolu riietuses, laulus ja liikumises tundus olevat veidi võõras meie tagasihoidlikuma temperamendiga noorte esituses. Meie endi lauludele andis grupp hea ilmestuse. Sellises laulus nagu „Suudluse õpetus" olid noored neiud just sellised nagu nad on tõeliselt poisse kiusates. Ja „Leegionäride laulus" nad olid sügavalt pidulikud ning laulu tõotuslikud sõnad kõlasid hingestatult ja kaasahaaravalt. Nende „riviliikumine" selle laulu taustaks oli maitsekalt seatud.

Kõik kokku — see oli õhtu, mis värskendas lootusi ja usku ja enesekindlust üsnagi rikkalikult!

★

Küüditamis-mälestuspäeva märkis Montreal traditsioonilise Balti rahvusgruppide kokkutuleku ja pärgade asetamisega langenute mälestussambale Dominion Square'l ning kontsert-jumalateenistusega Mary Queen of the World katedraalis. Üle 400 ulatuva osavõtja hulgas leidus eestlaste, lätlaste ja leedulaste kõrval arvukalt meie sõpru ungari, poola ja ukraina rahvusgruppidest. Alati oodatud ja loodetud kanada uudistemeedia osavõtt jäi ka sedapuhku ainult lootuseks.

Pühaliku pärgade langetamise talitusel esinesid sõnavõttudega kolme balti rahvusgrupi esindajad ja külalisena Quebeci Liberal Party president Larry Wilson. Järgnenud kontsert-jumalateenistuse juhatas sisse Balti Liidu Montreali osakonna esimees Peeter Möldre sõnavõtt; jutluse pidas Läti luterliku kiriku president õpetaja Arthur Voitkus, ning palvuse ütlesid Montreali leedu koguduse õpetaja John Kubilius ja Montreali Eesti Jaani koguduse õpetaja Heino Laaneots. Teenistuse muusikalises osas esinesid sopran Gina Capkas, Montreali läti meeskoor D. Vitolsi juhatusel ning Montreali Eesti Segakoor Karl J. Raudsepa juhatusel. Montreali Eesti Seltsi esimees Erich Asér ütles teenistuse lõppsõna.

Eesti rahvusgrupi oma traditsiooniline küüditamis-mälestuspäeva jumalateenistus leidis aset Montreali Jaani Koguduse kirikus õpetaja Heino Laaneotsa teenimisel.

★

Ja uuesti tagasi meie nooruse juurde — Montreali eesti noored on taas võitnud endile tunnustust oma väljapaistvate akadeemiliste saavutustega. Kaie Ojamaa, kes on Montrealis hästi tuntud andeka võimlemisjuhina, saavutas magistrikraadi „Science of Agriculture" alal Montreali McGill'i ülikooli Macdonald kolledzhis ja valmistab end ette samal alal doktorikraadi saavutamiseks. Ta töötab praegu Guelphi ülikooli juures. Mark Teose — hästi tuntud oma sportlike ja muusikaalsete annetega, lõpetas Macdonald kolledzhi „Bachelor of science in agriculture" kraadiga ja ta töötab praegu Ontario põllutööministeeriumi teenistuses Niagara piirkonnas. Ingrid Ruberg — hästi tuntud oma musikaalsete ja kujutava kunsti annetega — lõpetas McGill'i ülikooli arhitektuuri teaduskonna kõrgeima hinnanguga ning sai 2500-dollarilise toetuse reisimiseks arhitektuuri uurimise eesmärgil. Ta asus töötama oma erialal Washingtoni lähiskonnas Ühendriikides, kus tema abikaasa Kalev Ruberg juba töötab USA valitsuse poolt moodustatud päikeseenergia kasutamise uurimise komisjoni liikmena. Kalev Ruberg — Montreali päivil tuntud eduka laskurina Montreali skautide kuulsas laskurmeeskonnas — on saavutanud magistrikraadi arhitektuuri alal MIT juures ja ta kutsuti möödunud aastal selle kuulsa õppeasutuse õppejõuks. Ta on „laenutatud" valitsuse uurimiskomisjoni juurde. Linda-Ann Kukk, kes aasta tagasi saavutas tähelepanu pärima keskkooliõpilasena Quebeci provintsis keemia alal, on sedapuhku saavutanud erilist edu ja väljatõstmist prantsuse keele alal.

Kõik head soovid kaasa meie noortele!

Henn Arvo

Õpetaja August Raiduri mälestusteenistus

Stokholmi peapiiskopliku koguduse õpetaja August Raiduri mälestusteenistus peeti Torontos Bond Streeti Saksa kirikus piiskop K. Raudseppa osavõtul Eesti ja Rootsi keeles, sest õpetaja A. Raidur teenis varem ka Toronto Rootsi kogudust.

Teenisid piiskop K. Raudsepp ja abipraost T. Nõmmik. Solistina esinesid sopran Erika Veskimets ja Erik Sundström, orelil organist G. Iltal. Järelhüüdeid ütlesid korp! Fr. Liviensise nimel, kuhu kadunu akadeemiliselt kuulus dr. Olev Träss. Rootsi konsul I. Söderström, Rootsi kogudusest proua Solveig Reilitz, Toronto Jakobi kogudusest, kus kadunu oli viimati õpetajaks enne Rootsi siirdumist koguduse esimees Endel Jukk. Toronto Võitlejate Ühingu poolt, kelle liikmeskonda ta kuulus, esimees A. Kala.

Mälestusteenistuse korraldajad olid: Rootsi kogudus Torontos, Jakobi kogudus ja korp! Fr. Liviensis.

Eesti Sihtkapital Kanadas
Annetused ja testamendi-pärandused on tulumaksuvabad.
Annetaja soovid täidetakse.
EESTI MAJA, 958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6

HULGA AJA TAGANT TORONTOS...

Ega see ei ole kellegi saladus, et Torontos ei olnud käinud Ülemaailmsetest Eesti Päevadest saadik. Küll oli siis linn nagu elektrit täis: — esimene eestlaste kokkutulek globaalses ulatuses. Vähemalt eestlasele oli see oodatav sündmus uudne ja närvekõditav. Küllap mõjutas ka pilku, millega vaatasid linna.

Aga oli siis linnaski uudseid asju, — allmaaraudtee tegi esimesi sammusid ja eestlaste suur ühisettevõte — Tartu College oli alles sülelaps.

Praegune Toronto nagu ei vaimustaks enam millegiga. Tõsi küll sihvakas CN torn on uudis ja on kena vaadata, aga sel vaatamisel ei näi olevatki vahet, — kas vaatad pildi pealt või vaatad ilmsi. Kõrge ja kättesaamatu on ta mõlemat pidi.

Tartu College'ist oli esimene mulje jällenägemisel — pettumus. Ära on kulunud. Uhke saarepuust uks, mis nii süütult läikis, näeb vana välja. Sellel paksul ja kõrgel uksel on ju süllapikkune käepide, mida nii armas oli pihku võtta, kui ta oli uus. Nüüd on ilusalt ümmarguselt saarepuu-pulgalt lakk läinud ja nagu ei tahagi teda katsuda. Püüdsin leida kõrgemal üht kohta, kus läige oleks veel alles, aga ei ulatanud minu käsi sinnamaale. Nähtavasti on olnud minust pikemaid mehi nende tuhandete tudengite hulgas, kes aastate jooksul seda ust on kulutanud.

Uks ise on hästi vastu pannud, ei nagise ega ole kiivas. Ei ole tal kerge olnud, kui talvekuudel ligi viissada noort teda igapäev tõmbavad ja lükkavad. Maja ehitajad arvestasid õieti, kui andsid talle kolme majaukse paksuse...

Peasissekäigu kõrval tsementseinasse valatud TARTU sõna tähistab nagu eestluse mälestussammast Toronto linnapildis. Loodame, et jääb sinna kauaks, kauaks, ajaks.

Peauksest sisse minnes sain aprilli. Hakkasin rääkima eesti keelt. Klaasi taga tütarlaps aina naeratas, ei teinud suudki lahti. Mõne lause järgi sain lõpuks aru, et see vaene olevus ei oskagi meie rahva keelt.

Ei olnud enam endine aeg, mil Viirlaiu lapsed andsid võtmeid välja!

„Raske saada eestlast selle töö peale", seletab TARTU „komandant" Ervin Mägi.

Eesti keelt saab ainult TARTU kontoris veel rääkida. Einelaud on kreeklaste käes ja maja hoiavad korras portugaallased...

Almaaraudtee jaam on endiselt TARTU ligidal. (Kuhu ta pääsebki). Jällenägemise tunne, — samuti ilma romantikata. Kadunud on värskus ja läige, järgi on jäänud üks värk, mis „ajab asja ära". Rongid liiguvad kiirelt ja korrapäraselt. Ainult sõiduhind on läinud mitmekordseks, — 60 centi pilet või 5 sõitu 3 dollari eest.

Eesti Maja juurde jõudmisel oli uus häda, — ei tahtnud ära tunda. Endisest punasest telliskivist vanast koolihoonest oli saanud moodne punasest telliskivist kontorihoone. Ei mingit sarnadust endisega. Sõida või mööda. Suur kastanipuu, mis ukse ees oli alles jäänud, see veel päästis. Sain bussis õigel ajal kella tõmmata.

Kui eesuksest sisse saad, siis on juba endine tunne. Pisut nagu moodsamakski läinud kogu sisemus. Ei seintel ega ustel ühtegi silti, ainult numbrid. Aga numbrilaud veel puudus, mis ütleks, kuhu minna, kust kedagi leida.

Kõige madalamal korrusel on päris uus asutus — Eestlaste Keskarhiiv. Seal on mitu tuba täis riiuleid maast kuni laenui. Küll on neil riiulitel raamatuid, dokumentide karpe ja kaustasid, ajalehtede aastakäikusid ja muud paberi- ning pildimaterjali. Kaks meest aina sorteerivad ja korraldavad, nähtavasti päris pidevalt, mitu päeva nädalas.

Õhuvahetus arhiivruumides paistis olevat hea, aga kusagilt oli tunda sigarisuitsu lõhna. (Ärge arhiivijuhatajale seda ütelge.)

Kõige kõrgemal korrusel on Eesti Maja „raudvara" Enn Salurand ikka edasi oma endises bürooruumis. Uksel on silt muutunud, — endise RVN asemel on nüüd EKN (Eestlaste Kesknõukogu Kanadas). Ümberehituste tulemusena on ka Salurand saanud oma kontorile ühe toa juurde. Tagatoas on moodne laud toolidega, — koosolekute jaoks. Keegi seal ei tööta.

„Miks ei võiks ka Eesti Liit Kanadas büroo olla samades tubades?" tekib küsimus kaugelt tulijail.

Sellele küsimusele Toronto rahvalt vastust ei saa.

Samal kõrgemal majakorrusel on Ühispanga ruumid. On need aga muutunud kenamaks ja avaramaks pärast ümberehitust. Otse lust vaadata. Ja panga läbikäigud aina tõusevad. Kauaaegsest panga esimehest Artur Ekbaumist on suur õlimaal seinal, mees ise on juba teises maailmas. Panka ajavad edasi endised tema kaaslased, ikka samad, kes juba asutamisest saadik sel olnud. Üle 25 aasta. Nad kindlasti tunnevad rahuldust, et nende ennastsalgav töö on kannud vilja. Aga kaugelt tulijal tekib ketserlik küsimus, — kus on nooremad tegelased?

Uue frondi saamisega on Eesti Maja Torontos saanud kaks ilusat äriruumi. Ühte neist kasutab Eesti Abistamiskomitee oma kaupluse jaoks. Teises ruumis omaette sissekäiguga on Kivi Reisibüroo.

Maja taga olev „autode koppel" on ikka kruusane ja kuiva ilmaga tolmune (või vihmaga porine). Sinna ei ole asfalti veel jõutud panna...

Kui allmaaraudteega Eesti Majast mööda sõita kuni liini lõpuni ja sealt veel bussiga edasi oma kenake pool tundi, siis jõuab eestlaste kõige värskema ürituse, — Eesti Kodu juurde. See suur ettevõte on nüüd täielikult valmis ja töötab. Muruplatsid ja lillepeenrad on kenas korras. Üle 130 pere on leidnud endale mõnusa kodu sügava oru siledal kaldal. Org täis männimetsa.

Kogu see ehituste komplekt on mitmeti uhkem ja vägevam, kui ükski senine kirjeldus või ajalehepilt on suutnud edasi anda. Kolmekorruselised hooned on kõik tsemendist valatud, ei mitte puust ehitused, nagu seda läänekaldal tavaliselt näeme. Iga korterirea vahel on tsemendist tulemüür, alt laiem ja pealt kitsam, nagu oleks püramiidi küljest lõigatud. See annab hoonele huvitava välimuse.

Vancouveri kõrgel mäeseval on praegu ehitamisel samas stiilis sama suured korterihooned. Üleni puust. Ka „tulemüürid" on puust. Ja kortereid müüakse seal hinnaga üle 100.000 dollari tükk. Eesti Kodu korteri-ostjad said oma ulualuse sellega võrreldes päris „võileiva" hinnaga...

Tühjad olid kõik tööruumid, saun, bassein ja raamatukogu. Ainult bilarditoas oli kolm meest. Neilgi näis olevat isu täis omavahelisest munatoksimisest, ootasid uusi „ohvreid".

Olin ikka mõtelnud, et korterimajades on suur tähtsus tööruumidel, kus inimene saab oma kätega midagi teha. Eesti Kodu tööruumides on selleks häid võimalusi, — seal on puutööruum täis masinaid, naistel on kudumistelgi ja õmblusmasinaid mitmes toas, — aga kasutajaid ei olnud. — Ilus suvine õhtupoolik vist meelitas mujale...

Kuidas selle suure ehituse plaani tegija — arhitekt küll köögiga nii palju märgist mööda laskis, seda oli raske mõista. On neil seal ju kenake saal koosolekute ja pidude jaoks, aga saali kõrval olev köök ei ole palju suurem ühe magamistoaga korteri köögist.

Veini tegemiseks ei näinud kusagil ruumi olevat. Et aga majade alt kogu maa on välja kaevatud ja autode jaoks mõeldud, ja kuna kõigil peredel autot ei ole, siis ehk annab sealt mõne nurga ära eraldada, kus saaks viinamarju pressida ja veinivaate hoida.

Järgmisel külaskäigul saab vast siis ütelda omatoodanguga „proosit".

A. J.

REALIS

e kirikus õpetaja Hei-
cenimisel.

★

agasi meie nooruse
treali eesti noored on
ndile tunnustust oma
akadeemiliste saavu-
Djamaa, kes on Mont-
ntud andeka võimle-
vutas magistrikraadi
riculture" alal Mont-
ülikooli Macdonald
almistab end ette sa-
orikraadi saavutami-
praegu Guelphi üli-
Mark Teose — hästi
ortlike ja muusikaal-
lõpetas Macdonald
elor of science in ag-
adiga ja ta töötab
põllutööministeeriu-
Niagara piirkonnas.
— hästi tuntud oma
kujutava kunsti an-
tas McGill'i ülikooli
aduskonna kõrgeima
g sai 2500-dollarilise
seks arhitektuuri uu-
il. Ta asus töötama
ashingtoni lähiskon-
ies, kus tema abikaa-
rg juba töötab USA
noodustatud päikese-
mise uurimise komis-
Kalev Ruberg —
tuntud eduka lasku-
skautide kuulsas las-
— on saavutanud
rhitektuuri alal MIT
tsuti möödunud aas-
õppeasutuse õppe-
aenutatud" valitsuse
ni juurde. Linda-Ann
tagasi saavutas tä-
a keskkooliõpilasena
sis keemia alal, on
utanud erilist edu ja
ntsuse keele alal.
vid kaasa meie noor-

Henn Arvo

etaja
t Raiduri
steenistus

apiiskopliku kogudust Raiduri mälestus-
i Torontos Bond
kirikus piiskop K.
õtul Eesti ja Rootsi
aja A. Raidur teenis
to Rootsi kogudust.
op K. Raudsepp ja
mmik. Solistina esi-
Erika Veskimets ja
, orelil organist G.
id ütlesid korp! Fr.
kuhu kadunu aka-
lus dr. Olev Träss,
Söderström, Rootsi
a Solveig Reilitz, Tõ-
gudusest, kus kadu-
petajaks enne Rootsi
duse esimees Endel
Võitlejate Ühingu
reskonda ta kuulus.

tuse korraldajad
dus Torontos, Jako-
orp! Fr. Liviensis.

apital Kanadas
tamendi-pärandused
aksuvabad.
vid täidetakse.
58 Broadview Ave.
nt. M4K 2R6

na ulualuse sellega
„võileiva" hinna-

k tööruumid, saun,
tukogu. Ainult bil-
meest. Neilgi näis
navahelisest muna-
id uusi „ohvreid".
nud, et korterima-
htsus tööruumidel,
oma kätega midagi
tööruumides on
alusi, — seal on
masinaid, naistel
ja õmblusmasinaid
ga kasutajaid ei ol-
ne õhtupoolik vist

uure ehituse plaani
t küll köögiga nii
öda laskis, seda oli
neil seal ju kenake
ja pidude jaoks,
lev köök ei ole pal-
agamistoaga korte-

s ei näinud kusa-
Et aga majade alt
ja kaevatud ja au-
ud, ja kuna kõigil
ole, siis ehk annab
ära eraldada, kus
pressida ja veini-

skäigul saab vast
danguga „proosit".

A. J.

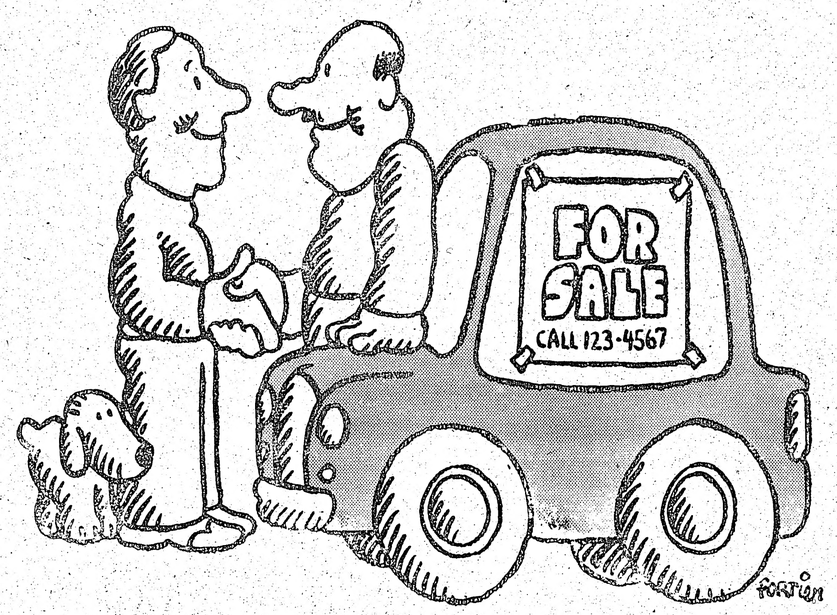

Auto ostmisel/müümisel on rohkem teha kui teie mõtlete.

Kui te ostate või müüte autosid eraviisiliselt, siis käepigistus ja müügitõend ei ole küllaldased selleks tehinguks.

Kui olete müüja, siis on teie kohuseks kindlaks teha, et omandiõigus on ümberkirjutatud ja korrapäraselt registreeritud Ministry of Transportation and Communications asutuses.

Kui ei, siis ebaseaduslikult autoparkimise karistusteated saadetakse teile. Kui teie kontrollimist ignoreerite, siis võib veel juhtuda, et teid arreteeritakse või tuleb teil kanda muud karistust liiklusmääruste vastu eksimiste pärast. Teid võidakse ka segada tsiviilvahekordadesse autoõnnetuste puhul pärast auto müüki.

Kui te olete ostja, ka siis on teie huviks kindlaks teha, et auto omandiõigus on registreeritud teie nimele. Mõlemad, nii ostja kui müüja peavad minema Ministry of Transportation and Communications autoloa asutusse, et ülekanda omandiõigus isiklikult.

Tasuta informatsioon, „Buying or Selling a Car Privately", on saadaval igas MTC autoloa asutuses või kirjalikult: Public and Safety Information Branch, Ministry of Transportation and Communications, 1201 Wilson Ave., Downsview, Ontario M3M 1J8.

James Snow,
Minister of Transportation
and Communications

Ontario

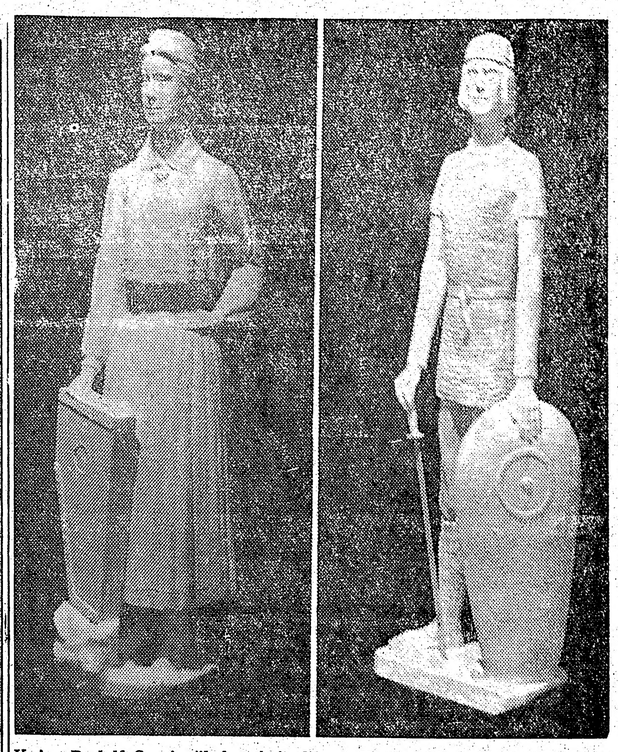

Kujur Rudolf Saaring'il, kes 4. juulil sai 75-aastaseks, on valminud kaks tööd kipsis: „Neiu kandlega" ja „Vabadusevõitleja". Foto: O. Haamer

Kiri Montrealist

ARMAS VAIKE

Sul on tuline õigus. Meie siin Quebec'is jookseme verest tühjaks. Suured elu tuiksooned transplanteeritakse teie kanti. Ja Kanada metropol, Montreal, muutub teisejärguliseks suurlinnaks. Eriti kurjakuulutav oli meie linna vennapaar Bronfman'i kevadmanööver Torontos, mis tõi nende põhjatusse pessa 400.000.000-lise muna Brascan Ltd. näol. Kuna nad meie au ja uhkust, Place Ville Marie'd, tasku pista ei saa — siis vaadake ette, et ühel päeval teie kuulsa torni tipus ei lehvi Bronfman'i lipp! Nad lihtsalt on harjunud kõrgelt alla vaatama.

Muidu elame pealt näha nagu ennegi aga alateadvuses kolljtab kindlusetuse ja teadmatuse tont — sinna pole midagi parata. Ma mõtlen toda referendumit. Teile tundub see lihtsalt tühine sõnakõlks aga meile on see ähvardav reaalsus, mis ripub nagu kaheteraga mõõk pea kohal. Clark on küll täis rõõmsat lootust, et saab meiega hakkama aga ma pole nii kindel, et Rene (Levesque) oma poistega nii lihtsalt toime tuleb. Tema tahab tasa, targu ja kindlalt, millega aga „veteraanid" ja 1970. aasta vägilased hoopis ei taha leppida. Pealegi on Crossi küüditajatel nüüd kümne aastane revolutsioonitegemise praktika Kuubal ja mujal seljataga, mis ootab praktilist rakendamist. Need ju nüüd meie mail tagasi. Ja küllap Laporte'i ristipoojadki varsti amnestia saavad. Kui neile juhtidele lisandada ca. 100.000 guerilla väljaõppega käealust, kellega nad omalajal suurustsid, siis see kokku just eriliseks südamerahuks põhjust ei anna.

Paarist sajandist näib piisavat, et unustada suurimat rahvuslikku solvamist oma suguvendade poolt. Kui Abrahami Välja ajaloolises lahingus kaotasid oma elu Wolfe ja Montcalm — võitja ja võidetu, kui inglased matsid Montcalm'i kõigi sõjaväeliste auavaldustega ja lepingu alusel garanteerisid kaotajatele oma keele, usu, tsiviilseadused peale palju muu, lõi Quebec õitsele nagu ei kunagi varem. Kuid samal ajal Louis XV, kes oli loobunud abisaatmisest võitlejatele, andis selle kaotuse puhul uhke banketi, nimetades seda kergenduseks oma riigi rahandusele. Ja Voltaire soolas selle veel üle. Pidutsedes kaotuse puhul oma Ferney mõisas, õnnitles ta tema kuninglikku majesteeti, et see oli vabanenud 15.000 lume arpent'ist (arpent = 84 aakrit)!

1759 oli prantslasi Quebec'is 150.000 ja 1979 on neid ca 5.000.000-t ja inglise vähemusrahvas peab tänavnurkadel veerima prantsusekeelseid teetähiseid — nüüd järsku on nende keel ja kultuur hädaohus, mida miski ei suuda päästa peale iseseisvuse!

Kui referendum ei anna soovitud tagajärgi — mis siis? Kui ainult mõelda neile 1970-da aasta oktoobri overtüüridele, siis võtab pisut kõhedaks. Nad ei vali abinõusid. Ja kui annabki — siis esimese järjekorras on riigikorra muutmine kapitalistlikust süsteemist sotsialistlikuks. Inglaste majanduslik edukus ei anna hingerahu. Ja ometi olid siis kõigil samad võimalused eduks ja läbikukkumiseks.

Paljud keskklassi kuuluvad prantslased ise „emigreeruvad" Floridasse. Löövad seal robinal oma supipoed ja muu tingel-tangeli lahti — kuid olusid ja tihti keelt tundmata, jõuavad üsna kiiresti oma veeringud kaotada selle asemel, et ootusekohaselt ruttu rikkaks minna.

Küsid, mida kavatseme teha? — Esialgu ootame ära. Kuigi paljud sõbrad ja tuttavad on end juba teie pool mugavalt sisse seadnud.

Tervitusi!

Kaja

Aario A. Marist

Saaremaalt Pariisi

Katkeid käsikirjalisest mälestuste kogust „Õnn päikese lõpul"

4.

Istusin Le Domei rõdul, lastes mõtetel voolata, ristelda. Silmitsesin vastasoleva La Rotonde'i rõdu täitvat seltskonda jalutajaid, kunstnikke, joonistusmapid kaenla all, araablasi vaipadevirnaga õlal, mida nad müüa pakkusid. Sealsamas, keset liikumise saginat tõusis mu vaimusilma ette ühe naise väike kuju. Ammuks see oli, kui teda kohtasin, just seal, La Rotonde'i ees. Iga päevaga näis mulle, et armastan teda ikka rohkem. See armastus oli minus tärganud, minusse jäädavaks istutatud, terveks eluks — Tallinnas, ühel etendusel kino Glorias.

★

Oli möödunud paar aastat Isadora surmast. Vahepeal olin jõudnud abielluda Gloria koopiaga Tallinnast, kelle hoop kord mu põsele laksatas, Niguliste kiriku hämaruses. Hollywoodist vastust mitte saades, olin kutsunud Eestist koopia kohale.

Ühel kolmeteistkümnenda juuli pärastlõunal õhtulehte Paris Soir'i lehitsedes, langes mu pilk rasvaselt trükitud pealkirjale: Gloria Swanson saabus Pariisi! Edasi tähendati, et kuulsat filmitähte saadab ta Farmeri nimeline mees. Lugedes teadet, läbistas mind kindel mõte: homme õhtul algavad 14-da juuli pidustused. Täpselt kell üksteist õhtul tuleb mul jalutada Montparnasse'il La Rotonde'i kohviku ees, et kohata Gloriat. Lõpuks ometi! Olen teda nii kaua oodanud. Montparnasse on sel momendil vaid üksainus suur ballisaal, kus Gloria tantsima kutsun. Hoian teda oma käte vahel... Sellest mõttest lõi veri päkku. Aga ta mees? Ah, tühja, mis temast! Kell on praegu viis pärast lõunat, mul jääb veel kolmkümmend tundi oodata. Mis on need tunnid aastate kõrval, mil olen oodanud Gloriat kohata!

Ärgates järgmisel hommikul, ütlesin naisele:

„Gloria Swanson on Pariisis. Kohtan teda täna õhtul ja kutsun ta tantsima".

„Äh, jäta juba omad hullud jutud! Kus sa teda siis kohata mõtled? Ajaleht pole märgitud, millises hotellis ta peatub."

„See pole oluline. Kohtan teda kell üksteist Montparnasse'il. La Rotonde'i ees..."

„Kui huvitav! Siia Gloria saatis sulle telegrammi, et kohtamine leidku aset La Rotonde'i ees. Ja niisugust telegrammi ei näita sa mulle, omale naisele!" naeris mu naine lõbusalt.

„Telegrammi pole vajagi. See on ette kirjutatud."

„Sulle on alati kõik ette kirjutatud. Küll sa ükskord oma ettekirjutustega hätta jääd".

„Teesy, ma pean teda nägema. Sa oled ju ta koopia, tead kõik, kuidas see algas, kuidas talle juba sadu kordi kirjutanud olen..."

„Vastust ei ole aga tulnud. See Gloria on kivist südamega!"

„Pole vastust... pole... see ei loe sellises loos."

„Ja mina? Mind enam polegi!"

„Muidugi oled, aga see on teistmoodi..." „Ma lihtsalt pean teda nägema! Ta on nii mul veres et... „Vähemalt korralikult välja öeldud! Noh, kui sa just pead, eks sa siis pea. Sa oleksid pidanud sündima kuskil Araabia kandis, aga mitte Saaremaal, oleksid võinud omale haaremi avada, vähemalt kahe, või hädakorral kolme naise pidamise".

★

Terve päeva lugesin tunde. Kell üheksa õhtul olin juba Le Dome'i terrassil vastu La Rotonde'i bulvari teisel nurgal. Orkestrid hakkasid haukuma ja paukuma. neid oli iga kohviku ees, selleks ehitatud estraadidel. Siis valitses Pariisis veel õnnelik aeg, kus osati 14-dat juulit pühitseda tantsu, laulu ja muusika rõkates.

Aario A. Marist ja filmitäht Gloria Swanson.

Sel õhtul ürgas Montparnasse. Muruna voogas rahvas, lauldes, lärmitsedes, üksteisel kaelast kinni hoides.

Olin kindel, et nende kümnete tuhandete hulgast leian oma Gloria täpselt kell üksteist. Kell kümme plahvatas Le Dome'i ees padin, rüsin ja ründamine: Marlene Dietrich oli ära tuntud. Vaene Marlene pidi vaese omaks surutama. Mustast sametist kübar lendas peast; kitsas kuub jakiga pidasid vastu, kuid pealetung oli nii suur, et võis karta halvemat. Igaüks tahtis allkirja või mälestuseset, ta kuulsad blond juuksed näisid tõusvat õhku.

★

Kell oli üksteist. Mu ees liikus hallis mantlis väiksevõitu naine, saadetud tugevast mehest, kelle pea mulle liig suur tundus. Nad rääkisid omavahel ameerika-inglise keelt. Naine naeris lõbusalt.

See tähendab, Gloria naeris lõbusalt.

Oli ju täiesti loomulik, et mu ees liikus Gloria Swanson. Ma polnud veel näinud ta nägu, kuid see oli ju tema selg!

Rühkisin ta kõrvale.

Polnud mingit eksitust, olin jõudnud oma igavese armastuse lähedusse.

Üks vastutulija trügis meist mööda, tõugates mind. Riivasin Gloria õlga. Enne kui Gloria pilk jõudis minuni, paljastasin omad hambad, nii et ta ühe tundmatu noormehe naeratavasse näkku vaatas, kes talle sosistas:

„Gloria Swanson! Olete Gloria Swanson. Tunnen Teid miljoni hulgast!"

Gloria vaatas üles oma mehe poole, mõlemad naersid.

Jõudsime, või õieti Gloria oma Farmerist mehega jõudis tol ajal halva kuulsusega kohviku Selecti kohale, võttes sihiks vastastrotuaari ääres asetseva La Coupole'i. Märgates mu järgimist, näis see neid lõbustavat. Nad istusid terrassi keskpaika.

★

Mu nägu pidi olema haletsusväärne, naeruväärselt haletsetav, kui lähenesin lauale, paludes härra Farmerilt luba tohtida kutsuda ta naist tantsima. Nad vahetasid pilke ja — Gloria tõusis graatsilise naeratusega. Läksime estraadi lähedale, kus orkester parajasti tangot alustas. Võin punastamatult tunnistada, et olen alati olnud hea tantsija, nagu seda on kõik poisid Eestimaalt. Hoida keerutades kerget naist oma käte vahel, see teeb liikmed nõtkeiks ja tallad tulisteks.

Taevas! Hoidsin elu perspektiivi, Gloria Swansoni oma käte vahel! Ta oli kergem kui kõik kerged. Ta oli tükike valget pilve, keda hõljutasin, hällitasin, surudes julgust saades ikka tugevamalt oma südamele. Südamele, mis teissugust rütmi lõi.

„I love you, Gloria Swanson, I love you!", kegelesin oma partnerile poolsosinal.

Seda kuuldes oli Gloria tõstnud omad suured silmad ühe eluka näo sihis. Ta ripsmed liikusid kiirelt ja küsivalt.

Sel tango helide hetkel tundsin, et olen vaid üht naist elus armastanud. Et see armastus mu ellu jääb. Hoidsin oma igavest armastust käte vahel. Olin abielus ta koopiaga, kuid see abielu oli koopia sellest abielust, mis oleks võinud olla. Kõik oli olnud vaid koopia ühest peadpööritavast armastusest.

★

Olin oodanud viis aastat kindla teadmisega, et kohtan teda Pariisis. Viis aastat ootust, et viis minutit hoida südamedaami oma rinnal!

Siis orkester peatus järsu raksatusega. Kõik oli möödas. Mu unistused haihtusid.

Saatsin Gloria ta lauani.

„Thank you!" naeratas ta mulle. See oli kõik.

Mitte veel. Kobasin taskus, leidsin väikese kaustiku, ulatasin selle Gloriale koos sulepeaga. Ta kirjutas sellesse: Gloria Swanson.

Pöördusin ja läksin. Oma selja taga kuulsin Gloria heledat naeru. Naeru, mille kõla helisebb veel tänagi mu hinges lakkamatu selgusega.

(Järgneb)

Eesti lapsed protesteerisid täiskasvanute rumaluste vastu

STOKHOLM (EPL) — Rahvariides ja koolivormis Göteborgi Eesti Algkooli esimese ja teise klassi õpilased Juta Nõmme järelvalvel demonstratsioonirongkäigus läbi Göteborgi linna.

Ligemale 600 last värvikates kostüümides marssis loosungitega ja plakatitega, protesteerides kõikide rumaluste vastu, mis täiskasvanud on korda saatnud nii Rootsis kui mujal maailmas.

Väikesed protesteerijad siirdusid lõpuks Lisebergi, kus toimusid esinemised.

Göteborgi eesti kooli õpilased esinesid lauluga.

Russowi kroonika inglise keelde

AABS'i Newsletter (2, 1979) teatab, et dr. W. Urban (USA) tõlgib Russowi kroonika (1557—83) inglise keelde. Teos käsitleb ulatuslikult Ivan Hirmsa häbitegusid Eestimaa vallutamisel. Poole kuludest maksavad ameeriklased, teine pool AABS'ilt, Õpetatud E. Seltsilt ja Monmouth College'lt. Häda-pärast aga vajaks tõlkimist pastor Christian Kelchi kroonika „Liefländische Historia" ja selle ladinakeelne jätk „Continuation", mis on peagu tundmatu eestlastelegi ja on kättesaamatu nii saksa kui eesti keeles. Kroonika valgustab eriti Põhjasõda ja Virumaa eesti talunike ja baltlaste ühist võitlust metsavendadena vene jõukude vastu. Nonde metsavendade juht oli Viru-Nigula pastor Kelch. Kroonika on aus ja täppis ning selles leidub kõrgeid hindeid eesti talunike moraali osas.

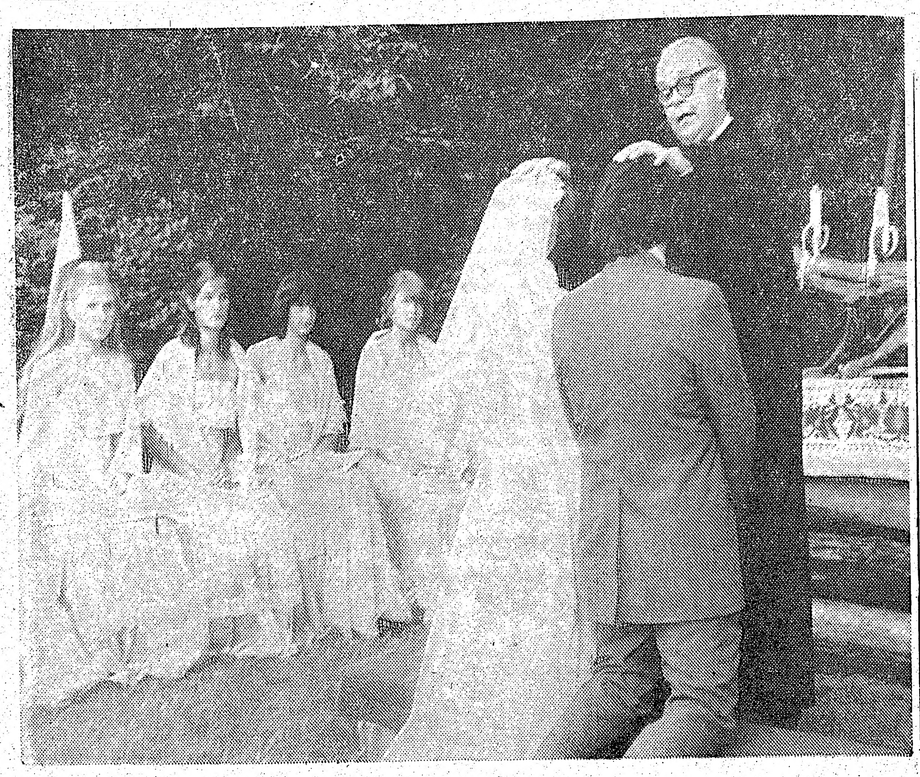

EESTI PULMAD JÄRVEMETSAL. Gaider ja võimlemisjuht Anu-Irja Parming abiellus äsja USA-s agr. Indrek Ojamaaga. Laulatus toimus Lakewoodi lähistel eesti skautlike noorte Järvemetsa laagri metsakirikus õp. E. Kuuslerilt üle sajapealise pulmaliste osavõtul. Laagri metsakirikus on olnud küll juba rohkeid ja mitmet laadi vaimulikke teenistusi, kaasaarvatult eesti pastoreilt Kanadas aga laulatuseks oli see seal esimene. Kirikus on kõrge puurist, primitiivses stiilis altar ja ka kellatorn, ümbritsetud kõik puude rohelisusest. Samas asub ka läinud suvel avatud Kaug-Ida sõjatandreil langenud eesti noorte mälestusmonument.

Pruutpaari kutsus välja karjapasuna sarvehüüd ja sellele järgnenud pulmade kohane kaasitamine (Kaja Parming ja Peep Rebasoo). Helises kirikukell ja metsarohelisest saabus noorpaar kiriku suunas, juhitult pastorilt ja nende taga lapsed lilledega, seitse pruutneitsit vanemgaididest ja eliitvõimlejaist ja sama arv peiupoisse. Teenistus jättis kõigile kaasahaarava elamuse. Pulmapidu peeti samas, kus laagri peasöögisaal oli ehitud rohkete kaskedega. Tervitasid Korp! Filiae Patriae ja Korp! Rotalia esindajad, Spordiliidu esimees, gaidjuhid j.t. Kirjalike õnnitlejate hulgas oli ka E. V. valitsus eksiilis juht Tõnis Kint Rootsist. Kaasmaalasist pulmalisi oli saabunud ka Kanadast ja isegi Kaug-Idast töötavaid. Oli kohal ka arvukas grupp ameeriklasi N. Jersey osariigi valitsusasutustest, kuna agr. I. Ojamaa töötab N. J. parkide ja looduskaitse valitsuses, ja daame UN-i ametkonnast, kuna pruut on seal rakendatud nende tervisevõimlemise programmis. Toimus ka vanade eesti pulmakommete kohane pruudi ja peigmehe „röövimine" j.m.v. Muusikaliselt kaunistasid koosviibimist sopran Liilia Corradi ja akkordeonist Lembit Koorits, pärast kesköö viibiti ühise lõkketule ümber.

Eha Tarmet Toomberg

PERENAISE PILGUGA

Eesti Maja kohvik on jälle üürile anda. Mis raskused on kohvikuga Toronto Eesti Seltsil oli teadaolevalt aastane leping. Kohvik oli avatud kella 6—9.30 igal argipäeva õhtul, laupäeval kella 9—3 ja pühapäeval kella 12—6 õhtul, mida publik nautis.

Võtan telefoni ühenduse T. E. Seltsi esimehe Valdeko Poolsaar'ega, kes ei juhtu kodus olema. Saan aga kätte Seltsi juhatuseliikme Aksel Veedla, kes koos abikaasaga oli nagu kohviku hing. Nad sobisid publikuga ja meile meeldis kohviku kord. Viimasel ajal jäi mulje, et kohvikus käib vilgas tegevus.

Esimesena kergib keelele küsimus, et miks lõpetate Eesti Maja kohviku üürilepinga, kas olete väsinud õilsa töö tegemisest?

— Eesti Seltsi liikmed töötasid tasuta pärast oma igapäevast tööaega — või ei tööta välja kohvik majanduslikus mõttes?

„Majanduslikus tulus meid hoiatati ette, kuid pean ütlema, et see ei ole peapõhjus. Publikut oli talvekuudel külluses ja sageli oli kibekiire, nii et esimese kolme kuu jooksul kaotasin kehakaalust 20 naela. Kõik olid alguses õhinaga uue ülesande juures. Siis aga tulid liikmetelt äraütlemised.

Edasi kuulen, et kohviku üürimisel neil puudus vilumus. Nad ei osanud lepingusse kohe sissevõtta, et köök vajas remonti. Lootes, et Eesti Maja tuleb neile vastu värvimise suhtes jõuluvaheajal. Kohvik oli siis kaks nädalat suletud. Värvija oli tellitud ja töö oleks vaid paar päeva võtnud. Teine halb asi on see, et köögis töötajal tuleb õhust puudus ja sigaretisuits, mis kohvikust tuleb koguneb sinna. Köök on nii ehitatud, et puudub igasugune ventilatsioon, mis igal perenaisel on iseenesest mõistetavalt köögis olemas.

Sellises köögis ei ole võimalik midagi keeta ega küpsetada. Isegi tavaline muna-peekon praadimise suits leviks üle Eesti Maja.

Paljud on hakanud kohvikut, ilma lubaküsimata, koosoleku kohaks tarvitama. Paljud on hakanud Eesti Seltsi kohvikut oma reklaami levitamiseks kasutama. Üks leidlik reklaamimees oli lehed laudadele kinni kleepinud! Et lehekesed kergesti põrandale libisevad, siis segab see suuresti põranda puhtuse muljet.

Eesti Selts kuulub meie rahvale ja tema siht on rahvaga sõbralik läbisaamine. Eesti Selts kui vanim Toronto organisatsioon ei saa, ega sobi märkuste tegemiseks teistele. Kohvik peab kuuluma ühele isikule, kes saab distsiplineerida külastajaid vajaduse korral. Ja seda oli vist vaja. Meie kohvik on iseenesest väike ruum. Mantlid võib riietehoiu ruumist mööbudes sinna riputada, sest toolidele asetatud esemed jätavad kohvikule lohaka laadaplatsi mulje. Tasuta teenindamise puhul võinuks ka publik lahkudes oma kohvitassi puhveti nurgale asetada. Kas sellele mõeldi?

Lõpuks veel Aksel Veedla'le üks küsimus „Kas Toronto Eesti Seltsi töö kannatas kohviku käiku laskmise ajal, sest sellega lisandus seltsi liikmetele hulk ekstra ajakulu?"

„See oli igatahes huvitav periood seltsi elus. Ma soovitan ka teistele organisatsioonidele kohviku pidamisega katsetada. Töö on kohvikus kerge, aga ta vajab üht tervet perekonda. Rahvaga lood sidemeid, suhtlemisel kuuled näed ja elad palju kaasa, millest kodus ilma jääd. Aga mulle meeldib enam ideeline töö ja loomulikult andis Seltsi kirjavahetuse töös tunda ajapuudus, sest kirjavahetus kuhjus".

August Karise 75-aastane

Vancouveris tähistas oma 75-eluaasta juubelit kaadriallohvitser August Karise.

A. K. on sündinud 31. juunil 1904. a. Orava vallas Võrumaal, põllumehe pojana. Lõpetanud kohaliku algkooli astus Võru poeglaste eragümnaasiumi.

Aineliste võimaluste puudumisel jäi aga kool lõpetamata ja A. Karise siirdus 7. jalgväe rügementi kaitseväe sundaega teenima.

Peale sundaja teenimist jäi Kaadrina kaitseväkke. Lõpetas allohvitseride kooli, lahingkooli ja mitmed eriala kursused nagu neid selajal kaadri-allohvitseritele korraldati. Teenis kuni eesti kaitseväe likvideerimiseni venelaste poolt.

Oma isamaalise meelsuse tõttu vallandati okupantide poolt teenistusest.

Saksa-Vene sõja puhkedes haaras jällegi relva — seekord omakaitse koosseisus. Sai vahipostide kontrollimisel partisanide poolt raskesti haavata, kuid paranes ja sõdis edasi.

Sõja lõppfaasis taandus politseipataljon nr. 44 koosseisus Saksamaale, hiljem Westward-Ho'ga Inglismaale, kus abiellus prl. Tamara Kibbardiniga ja nende abielust on tütar Urve.

A. Karise veedab oma vanusepäevi nüüd ühes Vancouveri puhkekodus.

-r.

Õpetaja Eduard Mägi 60 aastat vaimulikuna

Õpetaja Ed. Mägi pühitses juunikuus 60-aastapäeva vaimulikuna Seitsmenda-päeva Adventistide kirikus. Asudes Riverside, Kalifornias, ta tegutseb ikka veel Kirikute Liidu komitees põgenike alal. Valiti taas Eesti Abi laekuriks. Annab välja eestikeelset vaimulikku kirjandust. Külastab ja teenib vahetevahel Adventkogudustes, kaasa arvatud Toronto Eesti Adventkogudus.

Ta liitus Adventkirikuga 1919 aastal. Ta esimene ülesanne oli olla kohalik abiõpetaja ja ajakirja „Noorte Sõber" toimetaja. Õp. Mägi on tegutsenud Võrus, Valgas, Tõrvas, Rakveres, Tartus, Narvas ja Tallinnas. Ta valiti Adventkirikute Liidu esimeheks 1939 aastal. Kokku tegutses Ed. Mägi Eestis vaimulikuna 33 aastat. Ta tegutses alati heategevustöös, asutades Tartu kiriku juurde seenioride toitlustamise, korraldades kirikunoori osavõtma Tartu „Ühisabi" tänavkaorjandusist, samariitluse kursusist, tehes noortega külastusi puudustkannatajate juurde, asutades üle saja liikmelise pühapäevakooli lastele jne. Eesti Punane Rist annetas talle Hoolsusmärgi.

Septembris, 1944 a. pidi õp. Mägi põgenema Rootsi põgenikelaeva „Juhani" viimasel reisul. Samal laeval põgenes ka kol. Eduard Kanep, kellele muretses E. M. eluaegse pensioni Adventisti Maailmaliidu poolt tänutähena, et kolonel oma teenistuse ajal oli võimaldanud adventkiriku noormeestele kaitseväes teenimise ajal südametunnistuse vabaduse.

Ligi kaheaastase Rootsis viibimise ajal E. Mägi korraldas eestikeelseid Jumalateenistusi Stokholmis ja oli Rootsi Adventkirku õpetajaks Örebro linnas. Aprillis 1946 ta kutsuti New Yorki Eesti-Vene-Ukraina koguduse õpetajaks. Seal ta alustas põgenike abistamist Euroopas, saates riidepakke Adventkirikru Heategevusosakonna poolt. DP põgenikeseaduse läbiviimisel ta pühendus abistama immigreerujaid. Tema büroo kaudu on aidatud üle neljatuhande immigreeruda USA-sse, nende seas paljud kaasmaalased. Isiklike käendistega ta on avitanud üle kakssada põgenikku. New Yorgi linnas tegutses E. M. üle 18 aasta, olles ka NY Meeskoori liige ja sekretär ja tehes kaasa Euroopamatka, koori esimehe Heikki Leesmenti ajal.

1948 aastal ta asutas Torontosse Adventkoguduse, olles praegugi sellega ühenduses. Võiks Jumal talle ja abikaasale veel lisada tegevusrohkeid päevi!

Olev Tralla

Kasulik teada

Saatelehtede lihtsustamine pakkide saatmisel

Kanada postiamet võtab kasutusele lihtsama saatelehtede mooduse tollideklareerimiseks.

Uute lehtedega, mis on plastikümbrikes, tahetakse kõrvaldada kaebused mis tulevad niihästi pakisaajatelt kui ka välismaa postikontoritelt puuduvate või mitte täielikkude tolli paberite kohta. Sellisel juhul tulevad pakid avada, mis pikendab kättesaamise aega.

Uus moodus on lihtsam ja kiirem. Tuleb täita vaid üks leht, ja kohad, kus on vajalik enam kui üks eksemplar, tuleb see automaatselt uue metoodi alusel ilma kopeerpaberita.

Välismaa postiasutustel on kergem kontrollida plastikümbrikes olevaid saatepabereid. Kõik pakid mis postitatakse ilma uute saatekirjadeta, tagastatakse saatjale vastavate uute lehtede täitmiseks. Uus margistamine ei ole vajalik paki uuesti postitamisel peale vajaliku saatekirja täitmist.

Pension tõusis

Tervishoiuminister D. Crombie teatas, et pensione kõrgendatakse alates juulikuu algusest.

Põhipension tõuseb praeguselt 170.39-lt dollarilt $174.82-le kuus. Garanteeritud sissetuleku lisamaksu määraks üksikisikule, kelle abikaasa ei ole puhkepalgal ja ei saa lisatoetust, on juuli kuust alates senise $139.89 asemel $143.53.

Abielulistel tõuseb garanteeritud sissetuleku lisamaks, kui mõlemad on puhkepalgal 116.32 dollarilt $119.34-le ja kogu sissetulek kuus $294.16 isikule või abielupaarile $588.32.

Garanteeritud sissetuleku lisamaksu saavad pensionärid kelle sissetulek on piiratud ainult puhkepalgaga ja selle suurus oleneb muudest tuludest.

„Spouse's Allowance" tõstetakse $286.71 pealt $294.16 ja seda makstakse abielupoolele kelle vanus on 60—65 a. ja kes on abielus puhkepalgal olijaga.

Õigus selle saamiseks ja selle suurus oleneb isiku sissetulekust.

H. Kivi

IGAVENE MÄLESTUS!

IGAVESELE UNELE SUIKUNUD KALLIST LAULUKOORI LIIGET

JAAN VILLARD'IT

mälestavad sügavas leinas

TORONTO EESTI APOSTLIKU ÕIGE-USU KOGUDUSE LAULUKOOR, JUHATUS ja VAIMULIK

IGAVENE MÄLESTUS!

LAHKUS MEIE KALLIS

JAAN VILLARD

Sündinud 3. jaanuaril 1904 Raplas.
Surnud 25. juunil 1979 Torontos.

Leinavad

MARET ja MANU,
KERSTI ja PEETER perekondadega

ARMAST EMA JA VANAEMA

JENNY MARKS'I

sündinud 16. augustil 1900 Taanis
surnud 21. juunil 1979 Torontos

mälestavad kurbuses

tütred ÕIE, JUTA ja TIIU lastega

ENDIST KAUAAEGSET ÜLEMAAILMSE EESTI KESKNÕUKOGU ESIMEEST

ALFRED J. ANDERSON'I

sünd. 22. novembril 1901 Vana-Suislepas,
surn. 30. juunil 1979 Fort Lee's, N.J.

mälestab sügavas leinas

EESTLASTE KESKNÕUKOGU KANADAS

SURMA LÄBI LAHKUNUD VILISTLAST

JUR. ALFRED ANDERSON'I

sünd. 22. novembril 1901
surn. 30. juunil 1979 Fort Lee, USA

mälestab sügavas leinas

KORPORATSIOON SAKALA

Saadaval —

pagarisaadused ja delikatessid, soome kardemonisai, sepik ja rukkileib.

Maitsvad tordid ja muud kohapeal küpsetatud euroopamaitselised pagarisaadused.

Spetsiaal tordid ja sünnipäeva kringlid tellimise peale.

Euroopa delikatessid, konservid, juustud, suitsusingid, suitsuribid ja soolaheeringad. Suitsukalkunid tellimise peale.

HILLSIDE BAKERY
SOOME PAGAR.
2851 LAWRENCE AVE., E. (Brimley). — Tel. 261-2238

JOHN E. SOOSAAR, C.A.
Chartered Accountant
Suite 600, 55 University Ave., Toronto, Ontario, M5J 2H7
Tel. 862-7115

IGAVESELE UNELE SUIKUNUD ARMAST ÕEMEEST JA TÄDIMEEST

JAAN VILLARD'IT

mälestavad leinas

LYDIA ja ARMIN KINGISSEPP
UNO
ARVO
HARRY ja
JÜRI perekondadega
ANDRES

Ooperilauljat

JAAN VILLARD'IT

sündinud 3. jaanuaril 1904 Raplas
surnud 25. juunil 1979 Torontos

mälestab

EESTI RAHVUSTEATER

Armast venda, onu ja vanaonu

EDUARD RANNA'T

surnud 14. juunil 1979 New Yorgis

mälestavad leinas

vend KARL abikaasaga
vend AUGUST
MEERI perekonnaga
ELLEN perekonnaga

Endist koori liiget

JAAN VILLARD'IT

mälestab kurbuses

TORONTO EESTI SEGAKOOR

Armsat kolleegi

JAAN VILLARD'IT

mälestab leinas

EESTI RAHVUSTEATER KANADAS

Head sõpra

JAAN VILLARD'IT

mälestavad leinas

VAIKI ja ROMAN TOI
SALME ja EVALD RAID

Puhka rahus kallis sõber ja kolleeg Estonia päevilt

JAAN VILLARD

leinates

ARVO VABAMÄE

Armast sõpra

JAANI

mälestavad sügavas kurbuses

ANDRES, ENERI,
REIN, KAIRI ja VAIKI

Minu suur ja südamlik tänu kõikidele, kes mind tröösti sid ja abistasid minu kalli abikaasa

RINALDO

surma puhul. Tänu õpetaja Andres Taul'ile sügava kõne ja abi eest. Samuti tänan kõiki sugulasi, ristilapsi ja sõpru lohutavate sõnade ja kaunite lillede eest milledega tema viimast aset ehiti.

EVI KILU

KIRIKLIKKE TEATEID

EESTI EV. LUTERI USU PEETRI KOGUDUS
817 Mt. Pleasant Rd.,
Toronto M4P 2L1
Kiriku telefon 483-5847
Õp. Oskar Puhm
84 Dinnick Cres., Toronto M4N 1L8
telefon 483-4103

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 8. juulil kell 11 hommikul.

Pühapäeval, 15. juulil kell 11 hommikul JUMALATEENISTUS Kotkajärve Metsakirikus.

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 22. juulil kell 11 hommikul.

ÕPETAJA KÕNETUNNID suvekuudel neljapäeviti kl. 6—8 õhtul. Muul ajal, kui kiriku tel. 483-5847 ei vasta, helistada 1-355-2777.

TORONTO EESTI
S. P. ADVENTKOGUDUS
Christuskirches
804 Broadview Ave.
691-2848
Allmaaraudtee vastas põhja poole.

JUMALATEENISTUSED igal laupäeval kell 9.30 ja kell 11 hommikul. Hingamispäeva kool ja jutlus.

7. juulil koosolekud Port Carlingus, Keswicki laagris.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid.
10 Lamport Ave., Apt. 307
Toronto 5, Ont.
M4W 1S6
Tel. 961-8391

„VABADUSE KUULUTUS"
RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL
kl. 3 p.l. WHLD 1270 kc.

KOLMAS JUUBELIKONVERENTS.

Kolmapäeval, 4. juulil kell 10 hom. ettekanne „Osadus koguduses" A. Proos.

Kell 19.30 MISJONI ÕHTU. Kõneleb B. Wiekman ja J. Puusaag, ühismeeskoor.

Neljapäeval, 5. juulil kell 9 hom. VÄLJASÕIT KIVIOJALE.

Reedel, 6. juulil kell 19.00 ÄRKAMISAJA LAULUD. Kell 19.30 EVANGEELIUMI KUULUTUS. Kõnelevad O. Õunpuu ja E. Mänd. Segakoor.

Laupäeval, 7. juulil kell 19.30 NOORTEÕHTU. Kõnelevad A. Laur ja J. Puusaag. Ühisnoorteorkester.

Pühapäeval, 8. juulil kell 11 hom. JUMALATEENISTUS. Issanda surma mälestamisega. Kõneleb E. Mänd ja J. Puusaag. Ühiskoor. Kell 17.00 KONTSERTJUMALATEENISTUS. Koorid, solistid. Kõneleb E. Toompuu. Kell 19.00 LÄHKUMISKOOSVIIBIMINE, TEELAUD.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
Vana-Andrese kirik Carltoni ja Jarvise nurgal.
Õp. Andres Taul
17 Frank Cres., Toronto M6G 3K6
Tel. 656-5248, kirikus: 923-5172

Pühapäeval, 8. juulil JUMALATEENISTUS kell 6 õhtul.

Pühapäeval, 15. juulil USUTEADUSLIKU INSTITUUDI AVA-JUMALATEENISTUS kell 11 hommikul. Jutlustab prof. A. Võõbus, instituudist osavõtjad kaastegevad.

Pühapäeval, 22. juulil koguduse väljasõit Jõekäärule. Jumalateenistus koos suvekodu kasvandikega kell 11 hommikul peahoone ees.

ÕPETAJA KÕNETUNNID juuli ja augustikuu jooksul kokkuleppel.

TORONTO EESTI
EVANGEELNE KOGUDUS
Stone Church,
45 Davenport Rd.
Jutl. Allan Laur
141 Clark Ave. Unit #50
Thornhill, Ontario
L3T 4P4
Tel. 889-8173

Pühapäeval, 8. juulil kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. J. Puusaag ja konverentsi külalisi, duett-laule: Ingrid ja Evert Söderholm.

Teisipäeval, 10. juulil kell 7 õ. Palvetund. Allan Laur ja külalised.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223.
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077.

Pühapäeval, 8. juulil kell 11 hommikul JUMALATEENISTUS. Kõnelevad: V. Jäeger ja jutl. E. Saraoja.

ESIMENE EESTI EV. LUT. KOGUDUS HAMILTONIS
Kirik: 18 Victoria Ave. S.
Hamilton, Ont. L8N 2S6
Õpetaja T. Nõmmik
3 Mapleside Ave., Hamilton,
Ont. L8P 3Y4. — Tel: 527-0410

JUMALATEENISTUSED juulikuul Seedriorul 8., 15., 22. ja 29. juulil. Lähem informatsioon kohapeal.

JUMALATEENISTUS Hamiltoni kirikus neljapäeval, 19. juulil kell 7 õhtul.

Koguduse õpetaja viibib puhkusel 25. juuni—15. juulini. Asetäitja: õp. Elmar Pähn Torontost, tel. 1-284-7858.

„MEIE ELU" TALITUSES
TORONTO EESTI MAJAS MÜÜGIL

WINTARIO ($1.00)
THE PROVINCIAL (5.00)
LOTO CANADA ($10.00)
LOTERIIPILETID.

Eesti arst valvekorras

7. ja 8. juulil
dr. H. Tari 922-3824
14. ja 15. juulil
dr. T. Sauks 461-0912
21. ja 22. juulil
dr. T. Kuutan 751-6141
28. ja 29. juulil
dr. R. Pahapill 921-7777

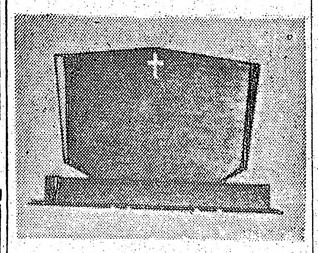

HAUAKIVID
Eesti ettevõte
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7
(Davisville & Eglintoni vahel)
487-2147, õhtuti 447-1206
NIGUL VIRRO

R. S. KANE Ltd.
MATUSEMAJA
4812 Yonge Str.
(Sheppardi lähedal)
Willowdale
221-1159

OPTIKUD

J. RATAS
Optika- ja Kellasepäri
247 Danforth Ave. Toronto
Telefon 465-6251
PRILLID
parimas kvaliteedis nagu Christian Dior, Rodenstock, Zeiss jne.
Soft contact-lenses.
KELLAD
Omega, Tissot, Bulova, Accutron

JURISTID

ENN ALFRED
ADVOKAAT — NOTAR
Toronto Dominion Centre
P.O. Box 326, Room 1912
Royal Trust Tower
Toronto M5K 1K7
King—Bay
Telefon: 869-1777
24-tundi telefonivalve

Andres Olvet, LL.B.
ADVOKAAT — NOTAR
Bigelow, Hendy & Shirer
789 Don Mills, Rd.
Tel. 429-3110, kodus 699-2395

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad.
M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor
733 Mount Pleasant Rd.
Helistada tel. 489-8811 ● 489-8002
(lõunapool Eglintoni)

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

EHTEASJU
SKANDINAAVIA
KINKEESEMEID:
LINIKUID, SOHVAPATJU,
PLASTIK-
PÕRANDARIIDEID,
SAUNASEEPE ja TARBEID
KERAAMIKA-VAASE
HELIPLAATE
RAAMATUID (ka lastele)

„Meie Elu" üksiknumbrid on müügil:

TORONTO

POKO'S MEAT PRODUCTS ARIDES:	376 College St.
	319 Danforth Ave.
	767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris	484 Queen St. W.
Balint Book Store	246 Spadina Ave.
„Meie Elu" talituses	958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen	141 Danforth Ave.

THUNDER BAY

Finnish Book Store	168 S. Algoma St.

SUDBURY

Wolfe's Bookstore	133—135 Durham St. E.

„Meie Elu" hilinenud kättesaamise puhul palume allolev kupong välja lõigata ja täidetult saata „Meie Elu" aadressile.

To: Estonian Publishing Co. Toronto Ltd.
Estonian Weekly „Meie Elu"
958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6

COMPLAINT TO THE POSTMASTER GENERAL OF CANADA

We subscribe to the Estonian Weekly „Meie Elu" — „Our Life"

Subscriber's name .....

Address (please type or print) .....

..... Postal Code .....

Estonian Weekly „Meie Elu" number ....., dated on .....

..... 1979 and mailed one day earlier from Toronto, was delivered by mail to my address on ..... 1979. This is ..... days after posting.

Usually issues of the "Meie Elu" have been delivered in ..... days. Please inquire as to the cause of this delay. We would appreciate more rapid and normal postal service in the future.

Yours truly,

....
(Date of complaint) (Signature)

LONDONI EESTI MAJA OTSIB „KADUNUD" AKTSIONÄRE

Vestlus juhatusliikme Arnold Ojasooga

Põhja-Ameerika Eestlaste Laulupeol üllatas noorte rohke osavõtt esinejate poolel, ütles Londoni Eesti Maja juhatuse liige, tuntud seltskonnategelane Arnold Ojasoo. „Kui ma 1972. a. siin viibisin Esimestel Ülemaailmsetel Eesti Päevadel, siis publik oli muidugi seitse aastat noorem, kuid nüüd pakkusid rõõmu noored laululaval.

Arnold Ojasoo ei tulnud mitte aipult laulupeole, vaid reisis Kanadas ja USA-s otsides Londoni Eesti Maja kadunud aktsionäre. Nagu ta ütles „Meie Elule", on juba mõnda aega käimas aktsiate koondamise aktsioon.

Kui see mitte kasutaotlev aktsiaselts asutati 1953. a., oli aktsionäre 700-ringis. Surma läbi on lahkunud umbes 180 aktsionäri, kuid ülejäänutest paljud „kadusid", asudes peamiselt Kanadasse ja USA-sse. Nüüd on aga tegu nende leidmisega. Aktsia hind on 1 Nael (ca 2 dol.) ja põhikirja kohaselt saab neid üle anda vaid teistele aktsionäridele, kelledeks on ka mitmed organisatsioonid Inglismaal. (Torontos on kontaktimeheks dr. Endel Aruja).

Küsimusele, palju on hoone väärtus realiseerimisel, ütles Arnold Ojasoo, et praegu umbes 50—60 000 Naela. Kinnisvaral on ka võlg.

Londoni Eesti Maja majandab end hästi, peamiselt baari tuludest, mis avatud nädalalõppudel. Eesti Klubi liikmeid on üle 200-ja põhikirja kohaselt neist 25% võivad olla mitte eestlased. Maja täidab eestlaskonna nõuded oma 150—160 istekohaga saaliga, milles ka lava.

Nagu märgib Arnold Ojasoo, kahaneb ja vananeb eestlaskond. 1978. a. suri Inglismaal eestlasi 48 ja sünde oli ainult 3. Nooremad, kes eestlusest huvitatud, on organiseeritud ja tegutsevad, kuid lähema viie aasta jooksul on oodata meie rahvusgrupis suuri muudatusi vanema generatsiooni väljalangemise tõttu.

Austraalia kiri

EESTLASE IDEE — PÕLEVKIVI „KOLMANDALE MAAILMALE"

Ühenduses Korallimere lahingu aastapäeva tähistamisega mis muutis otsustavalt sõjategevust Vaikses ookeanis, viibis Austraalias president Carteri esindajana USA saadik UNO juures Andrew Young. Olles jutlustaja ja neegrite kodanike eest võitleja, garanteeris Youngi toetus Carterile 80% mustade hääled, ning presidendiks valimise. Tema on osanud ka Aafrika tõmmata USA sõiduvette, mõistes hukka niihästi Rodeesia ja Lõuna-Aafrika valgete vähemusvalitsused, mis on valged viinud maalt lahkumisele või enesetapulisele hoiakule.

Peale tseremooniate, valitsuse juhtidega läbirääkimisi, Uus Guineas ja Austraalia pärismaalastega kohtamisi, toimus Sydneys õhtusöök ja seminar millest võimalus oli ka osa võtta eestlasel E. Aavik'ul.

☆

Õhtusöögil peetud kõnes Young vaatles kristlikke misjonääre kui Aafrika revolutsiooni tõelisi süütajaid, kes kuulutades kõiki Jumala lasteks, rääkisid võrdsetest võimalustest tööle, sissetulekule, hariduse ja kultuuri saavutuste ja mõnude maitsmisele. Nii on enamik Aafrika mitmesuguste parteide ja võitlevate gruppide juhid oma hariduse saanud misjonikoolides. Seepärast ei pea Young mitte hästi võimalikuks, et need liikumised tapavad ise nendele hariduse andjaid. Kuid on selge, et toores sõda, piinamised j.m. toimuvad mis on oma ulatuselt 50 kordselt suuremad kui oli seda Vietnamis.

UNO ülesanne on, et katsuda toorust vähendada, võitlejaid viia läbirääkimistele ja leplikumale koostööle. Tema loeb enesetapulist hoiakut ja võitlust koos maalt lahkumisega valgete poolt palju kergemaks lahendaks kui on seda probleemide lahendamine ja edasi elamine. Ka Austraalia keskmise kodaniku poolt võetud ükskõiksus ja probleemide mittenägemine on äärmiselt ohtlik, kuigi kommenteeris väga kiitvalt Austraalia keskvalitsuse samme ja ettevalmistust Uus-Guinea isesejsvuse arendamisel ja samuti ka pärismaalaste suhtes, mis siiski pole igas osariigis mitte võrdsed.

☆

Arengu osas leidis Young, et niihästi Angoola, Etioopia, Mosambique j.t. on paratamatult asunud USA kapitaliga koostööle, et arendada oma tööstusi, õlide ja mineraalide osas, kuigi see ei ole veel muutunud vormiliseks. Kuid senine keeldumine mitte mingiks kokkupuuteks on kadunud või kadumas. Lõuna-Aafrika osas leidis Young, et neli miljonit buuride j.t. valgete järglast võivad selle maa rikkalikku potentsiaali laiendada 40 miljonile elanikule kui kaob senine eraldatus (apartheid). On märkimisväärne, et Young ei näinud mingit hädaohtu N. L. laevastike jne. näol, vaid vaatles seda nagu mingit lastehaigust või piimahammaste kadumisega seoses ebamugavust.

☆

Pärast ettekandeid anti võimalus küsimuste esitamiseks ligi pooleteise tunni kestel. Seda kasutas ka eestlane E. Aavik, kelle küsimus seisnes: „Balti riigid okupeeriti N. L. poolt 1940, et kasutada Eestis loodetud radioaktiivset kiviõli poliitilise maailma revolutsiooni arendamise huvides. Nüüd on sama kasutusel relvastuse ja tuum-energia jõul laevastike liikumisel. Kui too tuum-energia toodang asetatakse UNO kontrolli alla just Aafrika ja n.n. Kolmanda Maailma energia puuduse toetamiseks, siis juba üksi see vähendaks relvastust, soodustaks energiaj.m. arengut, rääkimata inimõigustest. Mida saaks UNO siin teha?

A. Young osava diplomaadina põikas otsesest küsimuse vastusest kõrvale. Kuid pikemalt seletas õlitööstuse j.t. energiat tootlevate rahvusvaheliste gruppide omavahelisi vahekordi, mis on siiski äärmiselt muutuv ja kus otsus ühes või teises suunas tehakse tavaliselt ainult ühe või kahe hääle enamuse abil. Nii et seda lootust tuleb võtta nii nagu see on — rippumisega ämbliku niidi otsas. Kuid olukorra mõistetavust aitab ehk selgitada Youngile annetatud raamat „KGB is Calling Eve".

Oli-on.

☆ Torontos elunev abielupaar Kristi ja Johannes Pahapill said oma akadeemilised kraadid koos. Kristi Pahapill sai York Univesrity Atkinson Collegе'i juures Bachelor of Arts akadeemilise kraadi. Akadeemiliselt kuulub Kristi Korp! Filiae Patria-'sse. Insener Johannes Pahapill kes lõpetas University of Toronto aastate eest sai University of Waterloo juures Master of Applied Science (Management Sciences) kraadi. Akadeemiliselt kuulub Johannes Korp! Fraternitas Estica'sse.

☆ Sel kevadel sai Sannu Mölder magistrikraadi (M.Eng.) tööstusinseneriteaduse alal (Industrial Engineering). Väitekiri oli „Adapteeriv strateegia produktsiooni ja inventuuri kontrollimiseks."

Sannu Mölderi varem saavutatud teaduslikud kraadid on: B.A.Sc. lennuteaduses, M.A.Sc. — aerofüüsikas. Need teaduslikud kraadid on ta saavutanud Toronto Ülikoolis. Sannu Mölder on töötanud õppejõuna McGilli Ülikoolis, Montrealis. Praegu tegutseb professorina Ryerson Polytechnical Instituudis ning teeb uurimistööd Toronto Ülikooli Aerofüüsika Instituudis, shokk-lainete alal. Akadeemiliselt kuulub S. Mölder Korp! Sakalasse.

Esto Mutual Fund Ltd.

29. juunil aktsia hind $9.28

145 King Street West, Suite 1900, Toronto M5H 3M1 — tel. 364-1131

Õhtul tel. 925-6812

Pakid Balti riikidesse ja Venemaale

Meie saadame riide- ja jalanõupakke kuni 19¾ naela netto. Kõik on täielikult kindlustatud. Suur valik kaupu meie äris.

Äri lahtioleku ajad: esmaspäevast—reedeni kl. 9 hom.—kl. 5. p.l. Laupäeval kl. 9 hom.—kl. 5 p.l. KESKNÄDALATEL SULETUD. Pärast kella 5 p.l. kokkuleppel telefoni teel.

BALTIC EXPORTING CO.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2N5 — Tel. 531-3098

Reisid ja puhkus

SOODSAID VÕIMALUSI EUROOPA KÜLASTAMISEKS NOORTELE

Kui keegi on kavatsenud veeta eelolevа suvepuhkuse Euroopas, milleks siis teha mitte kuninglikult ja saada ainulaadse elamuse osaliseks, mida pakub 5-päevane ülesõit luksuslaevaga „Queen Elizabeth 2". Soodustatud hind võimaldab igale 12—26-aasta vahel (kes reisib ilma vanemateta) laevasõidu New Yorgist Inglismaale $315.— ja see on maksev kuni 2. detsembrini. Tasuta on jalgratta üle viimine, kui soovi.

Esimesed noored, kes selleks ülesõiduks registreerivad, saavad kindla koha, kuna hilisematel sooviavaldajatel tuleb olla ootejärjekorras ja neile teatatakse sõiduvõimalusest umbes kuu enne ärasõitu. Avalduse esitamisel tuleb maksta $50.— sissemaksu, kuna ülejäänud osa kuulub tasumisele kui teatatakse ärasõidu aeg.

Noortehotellid Euroopas on väga soodsate hindadega ööbimiseks. Näitena võiks nimetada Shveitsi, kus moodsas noortehotellis ööbimine maksab umbes $3.50, kuna samas klassis harilik hotell maksab 4 kuni 5 korda enam. Noortehotellides on korralikud 2—3 voodiga toad. Erisoakonnad on meestele ja naistele. Vajalik on oma voodipesu. Suuremates noortehotellides on ka toidu saamise võimalused, mis on samuti väga odavad umbes $1.—. Hotellid on suletud öösi. Keelatud on alkoholsete jookide sisseviimine ja suitsetamine on lubatud ainult teatud piirkonnas.

Viibida samas hotellis on lubatud kõige enam 3 päeva. Hotelli kasutamiseks tuleb muretseda vastav tõend. 18. a. ja vanematele on hinnaks $12, kuna nooremad maksavad $6.—. Enamikus riikides võib noortehotelle kasutada vanuse peale vaatamata, kuid siiski seal viibijaid võib enamikus näha 18—25 a. vanusegrupis. Ainult Saksamaal on neid hotelle üle 800, kuna kogu arv Norrast kuni Itaaliani ulatub üle 3500.

Hotellide kasutamiseks vajalik kaart, mis on maksev 61 riigis, on saadaval ka Kanadas. Samuti on võimalik osta nimestikku mis sisaldab kõik noortehotellid Euroopas. Mõlemad eelpool nimetatud on saadaval — Ontario Hosteling Association, Torontos.

„Vabadusevõitluse Teedel"

Möödunud aastavahetusel ilmus ainukese sellelaadilise trükisena TEVÜ poolt välja antud 25. juubeliaastapäeva tähistav teos, mis koos TEVÜ tegevusega käsitab ka kõiki teisi vabadusvõitlusesse puutuvaid probleeme. Trükis annab ülevaate 25 aasta jooksul tehtud tööst paguluses meie omariikluse taastamiseks. Juubeli trükises on ära toodud meie Vabariigi sõduri tõotus.

Sisuliselt hästiõnnestunud teoses on kirjutusi paljudelt meie tuntud koosvõitlejailt — sõjameeste organisatsioonidesse kuuluvailt isikutelt, peapiiskopp Raudsepp'alt ja meie naaberriikide sõjameeste ühingute juhtivatelt jõududelt. Nende nimetamine läheks pikale, kuid kõikide nende kirjutused annavad tunnustuse sellele suurele tööle mida võttis oma õlgadele Toronto Võitlejate Ühing 25 aastat tagasi ja mida ta on suutnud edukalt läbi viia.

TEVÜ tegevuskava viimase 25 aasta jooksul, manalasse siirdunud kaasvõitlejate nimestik ja 60 ülesvõtet ühingu tegevusest, annavad täieliku ülevaate sellest tegevusest mida Ühing on töös saavutanud.

Ka sõjamälestused ei ole unustusse jäetud, samuti meie Vabadusristi kavalerid ja kuld teenetemärkide omanikud, kes need on saanud töö tunnustuseks mida nad on teinud meie vabadusvõitluse edasiviimiseks.

Juubeliteos on maitseka rahvusliku välimusega ja sisuga meelestatud trükitöö, milles tõstetakse esile väärikalt sõjamehi, vabadusvõitlust ja iseseisvust ja meie praegust taotlust iseseisvuse saavutamiseks.

Kõigele eelpool toodud asjaoludele tugenedes on see teos soovitav omada iga tõsise eestlase raamatukogusse, kuna see on püsiva rahvusliku tähtsusega kokkuvõte meie sõjameeste organisatsiooni 25 aastasest tööst.

Hinnatav on töö, mis selle trükise koostajad on teinud eesotsas TVÜ esimehe A. Kala'ga.

Kuna teost on trükitud piiratud hulgal ja osa neist on lubatud arhiividesse, siis oleks soovitav selle omamisega rutata, kuna iga sõjamehe aukohuseks on selle raamatu omamine.

Hans Kivi

ILMUNUD

Ivar Ivask

„ELUKOGU"

Hind $10.00

Postiga tellides lisandub saatekulu.

müügil „Meie Elu" talituses

958 Broadview Ave., Toronto, Ontario, M4K 2R6

Arvo Vabamäe tähistab juubelit

Arvo Vabamäe n.n. ühemehe teater tähistab teatri direktori, näitejuhi, näitleja ja lavatöölise Arvo Vabamäe 50-ne aastast teatritööd aktusega 14. oktoobril.

Kavas on palvus praost O. Puhm'ilt, deklamatsioone juubilarilt Henrik Visnapuu, Hannes Oja ja Arved Viirlaiu luulest ning August Mälgu proosast. Lauluettekandeid sopran Erika Veskimets-Solomilt.

Kõne peab peakonsul Ilmar Heinsoo. Juubilar esitab ka lühinäidendi „Kureratsanik Kiir".

Mõttesähvatusi

Kõige tervislikumaks võimlemisharjutuseks on õigeaegne ülestõusmine söögilaua juurest.

☆

Tõe näkku ütlemine tabab inimest valusamalt kui laimamine.

☆

Kõige soovitavam on laenata raha pessimistilt. Ta ei oota ilmtingimata oma raha tagasisaamist.

☆

Ära valeta ka poliitikas, sest sulle ei jää kõik meelde, mida sa oled kunagi öelnud.

☆

On olemas ka naisi, kel on alati süümepiin kui nad sooritavad kõrvalhüppe.

☆

Kes hoolsalt päevas kaheksa tundi töötab, jõuab kindlasti kord nii kaugele, et saab ettevõtjaks ning peab päevas kaksteistkümmend tundi töötama.

☆

Kui intelligentsus ja edu pole tasakaalus, tekib sarkasm.

☆

Kauakestvad sõprussidemed põhjenevad üksteise pealiskaudsel tundmisel.

☆

Ideede varastamine ühest raamatust on plagiaat, kahest raamatust essee, kolmest raamatust doktoritöö ja neljast raamatust varastatud ideedest võib konstrueerida viienda.

Kogunud NIHITS

KUHU MINNA?

☆ Reedel 29. juunist—3. augustini Lana Kasak'u Sulekunsti näitus Edwards Gardenis.

☆ Laup., 30. juunist kuni 8. juulini Baptisti koguduse kolmas juubelikonverents.

☆ Pühap., 8. juulil Baptistide juubelikonverentsi lõpukontsert algusega kl. 5 õ. Baptisti kirikus, 883 Broadview Ave.

☆ Kolmap., 11. juulil Põhjakotka '80 informatsiooni- ja selgituskoosolek Eesti Majas algusega kl. 7.30 õ.

Nihitsa veste

LOOGILISED KÜSIMUSED

Ühel varajasel hommikutunnil, mil iga vähegi korralik vabariigi kodanik oma pesas magusat nurru lööb, helises telefon. Pommidega seinikell mu sauna seinal kõmmutas üheksa aupauku. Ronisin pahasena oma pesast nagu talveunest äratatud mesikäpp.

„Siin Nihits," urahtasin telefoni.

„Siin räägib Sahariini Juss. Kas oled kodus või?"

„Ei ole," vastasin.

„Aga sa oled ju telefoni juures", imestas Sahariini Juss.

„Mu telefon on linna lähedal lepikus," selgitasin. „Siis ei sega öörahu."

Juss pani telefonitoru vihase klõpsuga hargile. Vist tegi loogilise järelduse, et mis sa niisuguse tubakaga räägid.

Et kuulun saunameeste seisusse, oli päeva esimeseks tegevuseks vaese rahva talisport — lumerookimine. Vihtusin seda valget nuhtlust üle kõnnitee oma aeda, kui küsis üleaedne:

„Mis asja sa seal teed?"

„Soolan uduangerjaid".

„Mis?" ajas naabrimees suu ja silmad pärani. Sigarijunn sopsatas lumme ning kustus vihase susinaga.

„Tõsi jutt," lõõpisin. „Öösel oli nii paks udu, et angerjad eksisid minu aeda suvirukkisse. Ei saanud enam sotti, kus udu ja kus vesi on."

Naaber vangutas pead. Ta ilmest võis lugeda, et üleaedne „ausländer" on jällegi oma normaalses olekus — purjus.

Visanud pruukosti rinna alla, läksin oma range kodukomissari korraldusel linna pesupulbrit ostma. Oli veel üht-teist otsas, mida pidin linnast otsast maha võtma.

Teel südalinna kohtasin üht kallist kaasmaalast. Viimane pistis oma pehme kämbla nagu tüki sülti pihku ning küsis surmtõsise näoga:

„Oled ka linnas või?"

„Ei ole. Ma olen praegu mere peal," seletasin.

„Lähed midagi ostma või?" puuris kaasmaalane edasi.

„Ostmine on Rest-Germaanias vana mood ja kodanlik igand. Lähen vinnama, tõstma või virutama. See pole tänapäeval vargus, vaid võõrandamine. Töörahva vara on kapitalistliku klike kaubamajades. Muudkui ole hea ja võta."

„Sa saatanama seltsimees," andis kaasmaalane mu moodsale ilmavaatele õige hinnangu.

Sooritanud ostud, lonkisin kodu suunas, pesupulber, leivapäts, vorstijunn ja kapsapea kõlkumas turuvõrgus.

„Kas ostsite sisse?" küsis keegi tuttav inimene shvaabide suguharust.

„Ei ostnud," valetasin. „Seda värki jagatakse täna tasuta raatuse ees kõikidele pürjelitele, kes üle 60 aasta vanad on ja ..."

Tahtsin oma lause lõpetada sõnadega „... oma vanaisa või vanaema kaasa võtavad." Aga shvaab tinutas juba täisauruga raatuse suunas.

Treeningu mõttes tegin tuttavas kõrtsis kerged ostuliigud. Tuikudes paar tundi hiljem kõrtsist välja, pidin peagu oma auväärsele hingekarjasele selga kukkuma.

„Kas tuled jälle kõrtsist?" küsis püha isa.

„Härra praost, ma tulen lauakirikust," valetasin vaga näoga.

„Ärge jooge endid täis magusat viina, millest üks õnnetu elu tuleb," manitses kirikhärra.

„Seda ei saa just öelda, härra praost. Kõrtsi publikumil on õnnelikumad näod peas kui kogudusel lauakirikus."

Kirikhärra pööras mulle pühalikult selja.

Koduteel tegin hädamaandumise. Keegi kaastundlik kaaskodanik aitas mind jalule ning küsis:

„Kas kukkusite või?"

„Ei kukkunud. Leidsin rahakoti ning kargasin sellele kõhuli otsa."

Edasiteel oli veel mõningaid küsimusi, et kas teel või tulite linnast või ostsite sisse. Vastasin kõigile sulaselges maakeeles:

„Surm vene okupantidele!"

Päeva viimase loogilise küsimuse esitas mulle mu laulatatud voodivanem madaam Kurnäu. Ta küsis kella kaheteistkümne paiku:

„Vanamees! Kas magad juba?"

„Juba teist tundi aega."

„Maga edasi!" soovitas Kurnäu. See kõlas nagu etteheide.

ILMUS

EINAR SANDEN'i romaan

„Loojangul lahkume Tallinnast"

Hind $16.20

Postiga tellides lisandub saatekulu.

Müügil „MEIE ELU" talituses Eesti Majas

958 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4K 2R6

NALJAD

Igivana härra istub raudteevagunis. Reisikaaslane küsib:

„Kuhu sõidate?"

„Koolivendade kokkutulekule."

„Väga palju neid vist enam ei ole," arvab teine.

„Ei ole vist jah. Viimased kümme aastat olen seal üksinda olnud."

☆

Kaks tõusikuprouat istuvad klaverikontserdil. Pianist mängib selg publiku poole. Üks prouadest küsib:

„Kas see on Chopin?"

„Päris kindel ma ei ole. Aga ootame ära kui ta ennast ringi pöörab."

☆

„Mis vahe on kapitalismil ja kommunismil?"

„Kapitalism on seamoodi hea plaanimajandus, kommunism plaanitsetud sigadus."

☆

Kolm hullu jäävad äikeseiili kätte. Kuna üks hulludest iga välgulöögi puhul naeratab, küsib teine:

„Miks meie Metvei naeratab iga välgulöögi ajal?"

„Ta arvab, et teda fotografeeritakse."

☆

Lihtne mees satub kogemata peenemasse lokaali. Sirvinud toidukaarti, ta küsib kelnerilt:

„Mis asi on see kaaviar?"

„Tuurakala munad."

„Hea küll. Tooge mulle kaks tükki. Aga ärge neid liiga kõvaks keetke."

Pärast võiduratsutamist sõimab talliomanik džokit:

„Pagana pihtal Tulite viimaseks. Kas teie ei saanud kiirem olla?"

„Mina küll. Aga ma pidin ju hobuse selga jääma."

☆

Silt ühes lihakarnis:

„Meie vorst sisaldab garanteeritult 100 protsenti liha pluss 30 protsenti jahu ja vürtse."

☆

„Mis on kommunismil reumaga ühist?"

„Mõlemad annavad ennast õieti tunda kui juba liiga hilja on."

☆

Napsiarmastaja mees naisele:

„Täna on ilus õhtu. Teen veel väikse jalutuskäigu."

„Kuidas arvad. Kui tagasi tuled, võta pudel piima ja homne ajaleht kaasa."

JAAN ALMER KATUSETÖÖD

Teeme uusi ja parandame vanu, samuti suvilate katuseid.

Helistada tel. 699-5295

KAI KÄÄRID

MAALID MÜÜGI. suures valikus.

Helistage ette 225-5595

390 Princess Ave., Willowdale